विहादी गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड १	**संख्या ४**	**मिति २०७५।११।१७**

भाग २

विहादी गाउँपालिका

गण्डकी प्रदेश, नेपाल

संवत २०७५ सालको कार्यविधि संख्या ४

वालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन तथा घोषणा कार्यविधि, २०७५

विहादी गाउँपालिका

सुशासन, विकास र सभ्य समाज निर्माणका लागि अर्थपूर्ण बालमैत्री स्थानीय शासन

बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन तथा घोषणा कार्यविधि २०७५

विहादी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
वहाकीठाँटी
गण्डकी प्रदेश, पर्वत

विहादी गाउँपालिका

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. प्रस्तावना

वालमैत्री स्थानीय शासन नै वालवालिकाको समग्र क्षेत्रमा सकरात्मक र गुणात्मक विकासलाई सस्थागत गर्दै राज्य निर्माण र राष्ट्र निर्माण गर्ने साधन हो । वालमैत्री स्थानीय शासन वर्तमानमा र भोलीका दिनहरुमा राज्य सञ्चालन प्रक्रियाको महत्वपूर्ण अङ्ग हो जसको व्यवस्थित जग निर्माण गर्नु हाम्रो दायित्व र कर्तव्य हो । वालमैत्री स्थानीय शासन पद्दतिको संस्थागत विकास प्रक्रियाको सुदृढीकरण गर्ने सन्दर्भमा राज्यले विभिन्न प्रयासहरु गरिरहेको छ । राज्यद्वारा तर्जुमा गरिएका हालसम्मका संविधानहरु, ऐन, नियम, नीति तथा योजनाहरुमा बालबालिका सम्बन्धी भएको व्यवस्था र नेपालको तर्फबाट राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय तहमा व्यक्त गरिएका प्रतिबद्धताहरु पुरा गर्ने अभिभारा नेपालको संघीय संविधानले स्थानीय तहलाई दिएको छ । अतः नेपालको संविधानको भाग २ धारा १२ मा नागरिकता सम्बन्धी व्यवस्था भाग ३ मा मौलिकहक अन्तर्गत धारा २० मा न्यायसम्बन्धी व्यवस्था, धारा २१ मा अपराध पीडितको हक, धारा २९ मा शोषण विरुद्धको हक, धारा ३१ मा शिक्षासम्बन्धी हक, धारा ३५ मा स्वास्थ्यसम्बन्धी हकको व्यवस्था गरेको छ । बालबालिकाको सन्दर्भमा संविधानको सबैभन्दा महत्वपूर्ण धारा ३९ लाई मान्न सकिन्छ । धारा ३९ मा बालबालिकाको हक अन्तर्गत बालसंरक्षण, बालवचाउ, बालविकास र बालसहभागितासम्बन्धी व्यवस्थाहरुमा विशेष जोड दिइएको छ । त्यसैगरी नेपालको संविधानको भाग ३ को धारा ४८ मा नागरिकको कर्तव्य तथा धारा ५६ मा राज्यको संरचनामा बालबालिका बारेमा विशेष व्यवस्था गरेको छ । नेपालको संविधानको भाग १७ धारा २१४ मा उल्लिखित स्थानीय तहको कार्यकारि अधिकार अन्तर्गत गरिएका व्यवस्था तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ को दफा १२ को ग (१९) मा वडा समितिको काम कर्तव्य र अधिकार अन्तर्गत वडालाई बालमैत्री बनाउने भन्ने व्यवस्था रहेको छ जस अनुसार विहादी गाउँपालिकाका सबै वडाहरु बालमैत्री बनाउन वाञ्छनीय भएकोले विहादी गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७५ को दफा ४ वमोजिम यो बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन तथा घोषणा कार्यविधि २०७५ तर्जुमा गरी लागु गरेको छ ।

२. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

(क) यो कार्यविधिको नाम" बालमैत्री स्थानीय शासन तथा घोषणा कार्यविधि २०७५ रहेको" छ ।

(ख) यो कार्यविधि विहादी गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको मितिबाट लागु हुनेछ ।

३. उद्देश्य

यस कार्यविधिका उद्देश्यहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

(क) विहादी गाउँपालिका भित्र बसोवास गर्ने प्रत्येक बालबालिकाको अधिकारलाई प्रवर्द्धन गर्ने ,

(ख) बालबालिका बिरुद्धमा हुने सबै प्रकारका शोषण, दुर्व्यवहार र भेदभावको अन्त्य गर्ने,

(ग) शिक्षा, बाल विकास, स्वास्थ्य, पोषण र अन्य सम्बन्धित क्षेत्रमा केन्द्रित भई बालमैत्री वातावरणको प्रवर्द्धन गर्ने,

(घ) गुणस्तरको प्रत्याभूति भएका सबै आधारभूत आवश्यकता, सुविधा र सेवाहरुमा बालबालिकाको पहुँच अभिबृद्धि गर्ने ।

(ङ) विहादी गाउँपालिकालाई "बालमैत्री स्थानीय शासन" सहितको गाउँपालिकाको रुपमा चिनाउने ।

(च) विहादी गाउँपालिकामा बालबालिकाको क्षेत्रमा गरिने लगानिको सुनिश्चितता गर्दै बालमैत्री स्थानीय शासनलाई सस्थागत गर्ने ।

४. परिभाषा

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

(क) "बालबालिका" भन्नाले १८ बर्ष उमेर ननाघेका व्यक्तिलाई सम्झनु पर्दछ ।

(ख) “लक्षित समुह”भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम १८ बर्ष पुरा नभएका बालक र बालिकालाई जनाउँछ ।

(ग) “संरक्षक”भन्नाले बालबालिकाको हेरचाह तथा संरक्षण गर्ने व्यक्तिलाई जनाउँछ ।

(घ) “स्थानीय तह” भन्नाले नेपालको संविधान बमोजिम गठित गाउँपालिका, तथा जिल्ला सभालाई बुझाउनेछ ।

(ङ) “स्थानीय निकाय” भन्नाले साविकको जिल्ला विकास समिति (जिविस) र गाउँ विकास समिति (गाविस) र यिनमा आवद्ध वडाहरु समेतलाई जनाउँछ ।

(च) “हिंसा”भन्नाले शारीरिक वा मानसिक रुपमा कुनै पनि व्यक्तिलाई तनाव उत्पन्न हुने अप्ठ्यारो महसुश हुने अवस्था सृजना गर्नु भन्ने बुझिन्छ ।

(छ) “सरोकारवाला”भन्नाले बालबालिकासँग सम्बन्धित व्यक्ति वा निकाय/संस्था भन्ने बुझिनेछ ।

(ज) “स्थानीय शासन” भन्नाले संविधानको मर्म अनुरुप स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम जनताको नजिकमा रहेका स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि मार्फत् सञ्चालन गर्ने शासकिय पद्दतीलाई सम्झनुपर्दछ ।

(झ) “बालमैत्री शासन”भन्नाले विना भेदभाव बालबालिकाको सर्वोत्तम हित, सर्वाङ्गीण विकास र सहभागिताको सिद्धान्तमा आधारित भई बाल अधिकारको सम्मान, संरक्षण र सम्वर्द्धन गर्न राज्यको तर्फबाट गरिने समष्टिगत पद्दति र परिपाटीलाई सम्झनुपर्दछ ।

(ञ) “बालमैत्री कार्यक्रम”भन्नाले बालमैत्री स्थानीय शासन राष्ट्रिय रणनीतिमा आधारित भई सरकारी तथा गैर सरकारी क्षेत्रबाट र साझेदारीतामा सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरु सम्झनुपर्दछ ।

(ट) “बालक्लव” भन्नाले बालसमुह,बालक्लव, बालमञ्च तथा बालसञ्जाल समेतलाई सम्झनुपर्दछ ।

(ठ) “प्रादेशिक मन्त्रालय”भन्नाले स्थानीय तहको सम्पर्क मन्त्रालयको रुपमा कार्य गर्ने सम्बन्धित प्रदेश सरकारको मन्त्रालय सम्झनु पर्दछ ।

परिच्छेद २

५.बालबालिकाका क्षेत्रहरु

५.१ गाउँपालिका भित्र बालबालिकाहरुको समग्र विकासको लागि देहाय बमोजिमका कार्यहरुलाई प्राथमिकता दिइनेछ।

(क) बालबालिकाको लागि गुणात्मक र आधारभूत स्वास्थ्य सेवा लगायत पोषण सेवामा पहुँच विस्तार गरिने

। शिशु बाल र मातृ मृत्युदरमा कमी ल्याउन विभिन्न कार्यक्रमहरु गाउँ विकास योजनामा समावेश गरिनेछ।

(ख) प्रारम्भिक बालविकासलाई जीवनचक्र प्रणालीमार्फत शिक्षासँग आवद्ध गर्दै सुदृढ र विस्तार गरिनेछ।

(ग) संस्थागत तथा मानविय क्षमता विकासको लागि गाउँपालिका भित्र वडाहरुमा रहेका स्वास्थ्य चौकीको गुणस्तरमा बृद्धि गर्ने र यसको लागि बजेटको व्यवस्थापनमा जोड्छ।

(घ) गाउँपालिका स्तरमा कार्यरत गैरसरकारी संघ संस्थाहरु लगायत नीजि क्षेत्रलाई स्वास्थ्य सेवा प्रवर्द्धनमा जोड दिने वातावरण तयार गरिनेछ।

५.२ गाउँपालिकाभित्र बालबालिकाहरुको शैक्षिक विकासको लागि देहाय बमोजिमका कार्यहरुमा जोड दिइनेछ।

(क) तीन देखि ५ बर्ष उमेरका बालबालिकाहरुको लागि हाल सञ्चालित बाल विकास केन्द्रहरुको प्रबर्द्धनमा जोड दिईनेछ।

(ख) गुणस्तरिय विद्यालय शिक्षाको लागि विद्यालयको संस्थागत विकासमा विशेष जोड दिइनेछ।

(ग) विशेष गरी जोखिम परिस्थिती र सुविधाविहिन समुदायका बालबालिकाहरुको लागि सकारात्मक विभेद नीतिको अबलम्वन गरिनेछ।

(घ) विद्यालय शिक्षामा लैङ्गिक समतामा जोड दिइनेछ।

(ङ) गाउँपालिका अन्तर्गत वडाहरुमा सञ्चालित सबै तहका विद्यालयहरुमा अनिवार्य कम्प्युटर शिक्षाको पठन पाठन गरिनेछ

(च) विद्यालयमा बालमैत्री शिक्षण सिकाइ वातावरणको विकास र विस्तारमा जोड दिइनेछ।

(छ) गाउँपालिका भित्रका सबै विद्यालयहरुमा बालसंरक्षण नीति तथा आचारसंहिता निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।

५.३ गाउँपालिका अन्तर्गतका सबै वडाहरुमा बालबालिकाविरुद्ध हुने दुर्व्यवहार, शोषण र हिंशाबाट सुरक्षा दिलाउनको लागी देहाय बमोजिमका गतिविधिहरु सञ्चालन गरिनेछ।

(क) व्यक्तिगत घटना दर्ता नीतिको सुदृढीकरण गरी सामाजिक सुविधामा बालबालिकाको सम्बन्ध स्थापित गर्न सहज प्रक्रियाको विकास गरिनेछ।

(ख) बालबालिकाहरुलाई घर, विद्यालय, संघ/संस्थाहरु, समुदाय, वा बाटोलगायत अन्य कुनैपनि ठाउँहरुमा सबै प्रकारका दुर्व्यवहार, वञ्चितीकरण, शोषण, हिंसा र भेदभावबाट सुरक्षित गर्न जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ। विद्यार्थी, अभिभावक, शिक्षक, शिक्षक अभिभावक संघ, व्यवस्थापन समितिले पालना गर्नुपर्ने आचारसंहिता तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने कार्यमा विशेष जोड दिइनेछ।

(ग) विद्यालय पठन पाठन मनोवैज्ञानीक प्रणालीका आधारमा सञ्चालन गरिनेछ।

(घ) पिछडिएका दलित, आदिवासी जनजाती, अपाङ्गता भएका, असहाय तथा गरीव परिवारका बालबालिकाहरुको सामाजिक सुरक्षामा विशेष जोड दिइनेछ । यसको लागि वडास्तरका बालमैत्री समन्वय गाउँ समिति तथा गाउँपालिका स्तरको बालमैत्री स्थानीय शासन समन्वय समितिहरुलाई सक्रिय बनाइनेछ ।

(ङ) गाउँपालिकाभित्र स्थानीय बालसंरक्षण समिति तथा बालक्लबहरुलाई सक्रिय बनाई बालसंरक्षण कार्यलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।

५.४ सशस्त्र द्वन्द्व तथा एच.आई.भी./ एड्सबाट प्रभावित बालबालिकाको संरक्षण सम्बन्धमा गाउँपालिकाभित्र देहाय बमोजिमका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

(क) सशस्त्र द्वन्द्वबाट प्रभावित बालबालिकाको लागि बचाउ पद्दतीको विकासमा जोड दिइने छ ।

(ख) एच.आई.भी/एड्सबाट संक्रमित वा प्रभावित भएका बालबालिकालाई विना भेदभाव समान रुपले मानव अधिकारको उपयोग गर्न पाउने बातावरणको सुनिश्चितताको लागि जोड दिइनेछ ।

(ग) शिक्षा, सञ्चार माध्याम र अन्य उपायहरु द्धारा सबै वस्ती तथा वडाहरुमा एच.आई. भी. तथा एड्सका बारेमा जनजागरण र सचेतना अभिबृद्धि गरिनेछ ।

(घ) सशस्त्र द्वन्द्व तथा एच.आई.भी प्रभावित बालबालिकाको अधिकार सुनिश्चितताको लागि समुदायमा आधारित पुनःस्थापना कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

५.५ विविध

(क) बालविवाहलाई पूर्णरुपमा निरुत्साहीत गर्नको लागि थप जनचेतना मूलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

(ख) वडास्तरमा सक्रिय रहेका बालमैत्री स्थानीय शासन समुदाय समिति, गाउँपालिका स्तरको बालमैत्री स्थानीय शासन गाउँ समन्वय समिति लगायत विभिन्न तहका बालक्लवहरुको सक्रियतामा विशेष जोड दिइनेछ ।

(ग) कार्यविधिको अनुसूचि १ र अनुसूचि ३ मा उल्लिखित बालमैत्री स्थानीय शासन राष्ट्रिय रणनीति र बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन कार्यविधि,तथा अन्य प्रचलित कानून र विहादी गाउँपालिका द्वारा तर्जुमा गरिएका कार्यविधिहरु समेतका आधारमा व्यवस्था गरिएका ३९ वटा सूचक तथा विस्तारित सूचकहरुको कार्यान्वयनको लागि विशेष जोड दिइनेछ ।

विहादी गाउँपालिका

परिच्छेद ३

६.बालमैत्री स्थानीय शासनको प्रक्रियागत किलाहरु खुड्किलाहरु

६.१ विहादी गाउँपालिकाले बालमैत्री स्थानीय शासनसम्बन्धी देहाय बमोजिमका प्रक्रियागत खुड्किलाहरु अवलम्वन गर्नेछ ।

(क) बस्ती, विद्यालय तथा वडास्तरमा बालमैत्री स्थानीय शासनको अवधारणाको बारेमा अभिमूखिकरण गोष्ठी सञ्चालन गर्ने ।

(ख) बालमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धनका लागि गाउँपालिकाका सबै वडाहरुमा बालमैत्री स्थानीय शासन सामुदायिक समितिहरु गठन गर्ने ।

(ग) वडास्तरमा साविक वडा वा विद्यालयलाई कलष्टर मानी बालक्लवहरु गठन गरी सक्रिय बनाउने ।

(घ) गाउँपालिकास्तरमा गठित बालक्लवलाई जिल्लास्तरमा गठित बालक्लवसँग समन्वय गरी सम्बन्ध स्थापित गराउने ।

(ड) गाउँपालिकाको बालमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी परिकल्पना,उद्देश्य, नीति, रणनीति, कार्यनीति, तर्जुमा गरी गाउँपालिकास्तरमा गाउँपरिषद र वडास्तरमा गाउँसभाबाट अनुमोदन गरी कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।
(च) गाउँपालिका तथा वडाहरुमा बालमैत्री स्थानीय शासनको फोकल पर्सन तोक्ने ।

(छ) गाउँपालिका स्तरमा सरोकारवाला निकाय तथा प्रतिनिधिहरुको संयुक्त अभिमूखिकरण गोष्ठीको आयोजना गरी बालमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी कार्ययोजना पारित गर्ने ।

(ज) गाउँपालिका तथा वडाको बालबालिका सम्बन्धी बस्तुगत विवरण तयारी गरी प्रकाशन गर्ने ।

(झ) बालकोषको व्यवस्था गरी बैंकिङ्ग कारोवारको अभ्यास गर्ने ।

(अ) बालक्लव, सामुदायिक संस्था तथा विभिन्न समितिहरुलाई व्यापक रुपमा समुदायमा परिचालन गर्ने ।
(ट) सरोकारवालाहरुको पहिचान, समन्वय र सञ्जाल निर्माण गरी परिचालन गर्ने

(ठ) बालबालिका सम्बन्धी आवधिक र बार्षिक योजना तर्जुमा, लगानीको सुनिश्चितता र योजना कार्यान्वयनमा जोड दिने ।

(ड) विभिन्न निकायहरुबाट अनुगमन, समीक्षा र मूल्याङ्कन गर्ने ।

(ढ) गाउँसभाबाट आफ्नो कूल पूँजीगत बजेटको कम्तीमा १० प्रतिशत रकम बालमैत्री स्थानीय शासन अबलम्वन तथा प्रबर्द्धनमा खर्च गर्ने प्रतिवद्धता सहितको निर्णय गर्ने ।

(ण) बालबालिका सम्बन्धी नीति तथा आचारसंहिता तयार गरी लागु गरिनेछ ।

६.२ बालमैत्री स्थानीय शासन पद्दति अवलम्वन सम्बन्धी व्यवस्था ।

(क) बालमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी अवधारणालाई विद्यालय तथा समुदायस्तरमा अवलम्वन गर्नको लागि विहादीगाउँपालिका द्वारा देहाय बमोजिमका गतिविधिहरु कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछ ।

(१) समुदाय/विद्यालय/वडा/तथा गाउँपालिकास्तरमा अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

(२) बालमैत्री स्थानीय शासन लागु गर्ने सम्बन्धमा सरोकारवालाहरुबाट लिखित प्रतिबद्धता व्यक्त भएको हुनेछ ।

(ख) बालमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी कार्ययोजना तयार गरिनेछ ।

(ग) गाउँपालिकाले प्रत्येक आर्थिक बर्षको लागि आफ्नो कूल पुँजीगत बजेटको कम्तिमा १० प्रतिशत रकम बालबालिकाको क्षेत्रमा विनियोजन गर्नेछ ।

(घ) न्यूनतम सूचक निर्धारणसम्बन्धी विषयमा देहाय बमोजिमको व्यवस्था अवलम्वन गरिनेछ ।

(१) बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन कार्यविधिमा समावेश गरिएका २७ वटा सेवा सूचक र १२ वटा संस्थागत सूचकहरुलाई न्यूनतम सूचकको रुपमा लिइनेछ ।

(२) बालमैत्री स्थानीय शासनका न्यूनतम तथा विस्तारित सूचकहरुको स्थानीयकरण (सरलीकरण) गरी अवलम्वन गरिनेछ ।

(ङ) संस्थागत जिम्मेवारी सम्बन्धी व्यवस्था देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(१) बालमैत्री स्थानीय शासन गाउँ तथा सामुदायिक समितिहरुको क्षमता अभिबृद्धि गरी परिचालन गरिनेछ ।

(२) बालमैत्री स्थानीय शासनको लागि वडा तथा गाउँपालिका कार्यालयमा एक सम्पर्क व्यक्ति तोकिनेछ ।

(३) माथि उल्लिखित क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्दा गाउँपालिकाले बालमैत्री स्थानीय शासनका क्षेत्रमा देहाय बमोजिमका प्रतिफलहरु प्राप्त गर्न सक्नेछ ।

(च) बालबालिकाको लागि स्थानीय विकास योजना तयार गरिनेछ ।

(छ) पहिलो पटक तयार गरिएको बालबालिकाको वस्तुगत विवरण प्रत्येक २/२ वर्षमा अद्यावधिक गरिनेछ ।

(ज) एकिकृत आवधिक योजना प्रत्येक ५ वर्षमा अद्यवधिक गरिनेछ ।

(झ) एकिकृत वार्षिक योजना तर्जुमा प्रक्रिया बमोजिम समावेशी र समतामूलक प्रकृतिको गाउँ विकास तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

(१) बालबालिकाको लागि अनुसूचि ७ बमोजिमको एक लगानी योजना तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
(२) अभिभावक, विद्यालय, शिक्षक, शिक्षिका तथा विद्यार्थीहरुका लागि तयार गरी लागु गरिएको बालमैत्री आचारसंहितालाई परिमार्जन सहित निरन्तर कार्यन्वयनमा जोड दिइनेछ ।

(३) विहादी गाउँपालिकाद्धारा तर्जुमा गरी लागु गरिएका नीति तथा कार्यविधि, आदिमा परिमार्जन गरी बालमैत्री बनाइनेछ ।

(४) हाल तयार गरिएको बालबालिकाको स्थितीपत्र लाई अद्यावधिक गरिनेछ ।

(५) बालबालिका सम्बन्धी लेख, रचना लगायतका पाठ्य सामाग्रीहरु सहितको बालपुस्तिका बार्षिक रुपमा प्रकाशन गरिनेछ ।

विहादी गाउँपालिका

परिच्छेद ४

७. बालमैत्री स्थानीय शासनको संरचनागत व्यवस्था

७.१ विहादी गाउँपालिकामा बालमैत्री स्थानीय शासनको प्रवर्द्धनको लागि देहाय बमोजिमको बालमैत्री स्थानीय शासन समिति गठन गरिनेछ ।

(क) गाउँपालिकाका अध्यक्ष	अध्यक्ष
(ख) गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष -	सदस्य
(ग) गाउँपालिकामा कार्यरत स्वास्थ्य शाखा प्रमुख/प्रतिनिधि (१ जना) -	सदस्य
(घ) गाउँपालिकामा कार्यरत शिक्षा शाखा प्रमुख/प्रतिनिधि (१ जना)	सदस्य
(ङ) महिला र बालबालिकाको क्षेत्रमा कार्यरत स्थानीय गैरसरकारी संघसंस्था वा सामुदायिक संस्था मध्येबाट गाउँपालिकाले मनोनयन गरेको प्रतिनिधि (१ जना) -	सदस्य
(च) विद्यालय व्यवस्थापन समिति वा स्वास्थ्य व्यवस्थापन समिति मध्येबाट गाउँपालिकाले मनोनयन गरेको प्रतिनिधि (१ जना) -	सदस्य
(छ) गाउँपालिकामा कार्यरत शिक्षक,वा बालमैत्रीको क्षेत्रमा विशेष योगदान पुऱ्याएका बुद्धिजीवि वा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका मध्येबाट गाउँपालिकाबाट मनोनयन प्रतिनिधि (१ जना)	सदस्य
(ज) गाउँपालिकास्तरिय बालसञ्जालका अध्यक्ष (१जना)	सदस्य
(झ) वडामा निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु मध्ये एकजना महिला सहित २ जना सदस्य	सदस्य
(ञ) गाउँपालिकास्तरीय बालसंरक्षण तथा सम्वर्द्धन समितिका पदाधिकारीहरु मध्येबाट गाउँपालिकाले मनोनित १ जना	सदस्य
(ट) गाउँपालिकामा कार्यरत महिला तथा बालबालिका प्रमुख	सदस्य
(ठ) गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत वा निजले तोकेको कर्मचारी	सदस्य सचिव

७.२ बालमैत्री स्थानीय शासन प्रबर्द्धनको लागि वडास्तरमा देहाय बमोजिमको बालमैत्री स्थानीय शासन सामुदायिक समितिहरु गठन भई क्रियाशिल रहनेछ ।

(क) वडाका निर्वाचित वडाअध्यक्ष	-	अध्यक्ष
(ख) वडामा निर्वाचित १ जना महिला सहित २ जना सदस्य		
(ग) स्वास्थ्य सस्थाको प्रमुख	-	सदस्य
(घ) सामुदायिक संस्था/समूहका अध्यक्ष/सदस्यहरुमध्ये वडा कार्यालयले तोकेको प्रतिनिधि	-	सदस्य
(ङ)स्थानीय विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरु वा शिक्षकहरु मध्ये समितिबाट मनोनित १ जना प्रतिनिधि सदस्य		
(च) बस्ति तथा वडास्तरका बालक्लवहरुले छनोट गरी पठाएका १ जना बालिका सहित २ जना	-	सदस्य
(छ) महिला र बालबालिकाको क्षेत्रमा काम गर्ने सामुदायिक संस्था/समूह मध्ये वडा कार्यालयले तोकेको महिला प्रतिनिधि, (१ जना)	-	सदस्य
(ज) बालमैत्री स्थानीय शासन संरक्षण तथा प्रवर्द्धनमा विशेष योगदान पुऱ्याएका व्यक्तिहरु मध्येबाट समितिबाट मनोनित १ जना प्रतिनिधि	-	सदस्य
(झ) स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मी/स्वयंसेविका मध्ये समितिबाट मनोनीत १ जना	-	सदस्य
(ञ) वडा कार्यालयका सचिव	-	सदस्य-सचिव

विहादी गाउँपालिका

७.३ विहादी गाउँपालिकाभित्र बालबालिकाको हित, संरक्षण तथा विकासको लागि गाउँपालिकास्तरमा देहाय बमोजिमको वा संरक्षण तथा संवर्द्धन समिति गठन हुनेछ ।

(क) गाउँपालिकाका अध्यक्ष	-	अध्यक्ष
(ख) गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष	-	सदस्य
(ख) गाउँपालिका भित्र अध्यापनरत शिक्षक/ शिक्षिका १ जना	-	सदस्य
(ग) महिला स्वास्थ्य कार्यकर्ता १ जना	-	सदस्य
(घ) जन निर्वाचित महिला प्रतिनिधि १ जना	-	सदस्य
(ङ) महिला अधिकारकर्मी वा नागरिक समाजको मनोनित प्रतिनिधि १ जना	-	सदस्य
(च) गाउँपालिकास्तरीय बालक्लवको भेलाबाट निर्णय भई आएका प्रतिनिधि १ जना	-	सदस्य
(छ) आदिवासी, जनजाती, अल्पसंख्यक, दलित तथा पिछडिएको वर्ग र समुदायको यथासम्भव प्रतिनिधित्व हुने गरी ३ जना	-	सदस्य
(ज) गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	-	सदस्य-सचिव

७.४ विहादी गाउँपालिकाको वडास्तरमा गाउँपालिकाले देहाय बमोजिमको वडा बाल संरक्षण तथा संवर्द्धन समिति गठन भई क्रियाशिल रहनेछ ।

(क) वडाका निर्वाचित वडाअध्यक्ष	-	अध्यक्ष
(ख) वडामा निर्वाचित १ जना महिला सहित २ जना सदस्य	-	पदेन सदस्य
(ग) वडा स्थित् स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत कर्मचारी वा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका मध्येबाट वडा कार्यालयबाट मनोनीत १ जना	-	सदस्य
(घ) स्थानीय विद्यालयका प्रधानाध्यापक/शिक्षकहरुमध्ये वडा कार्यालयबाट मनोनीत १ जना	-	सदस्य
(ङ) समुदायमा रहेका बाल समूहमध्ये सामुदायिक संस्था/समूहले छनौट गरेका १ जना बालिका सहित २ जना बाल प्रतिनिधि	-	सदस्य
(च) महिला र बालबालिकाको क्षेत्रमा काम गर्ने सामुदायिक संस्था/समूहमध्ये वडा कार्यालयले तोकेको महिला प्रतिनिधि १ जना		सदस्य
(च) वडा कार्यालयका सचिव	-	सदस्य सचिव

७.५ गाउँपालिका तथा वडास्तरिय बालमैत्री स्थानीय शासन समन्वय समितिहरुको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिमको हुनेछ ।

(क) बालमैत्री स्थानीय शासनसम्बन्धी गाउँपालिका स्तरको नीति, निर्देशिका, कार्यविधि तयार गर्ने र यस पद्धतिको प्रवर्द्धन गर्न गाउपालिकालाई नीतिगत पृष्ठपोषण गर्ने,

(ख) बालमैत्री स्थानीय शासन पद्धतिको प्रवर्द्धन गर्न गाउँपालिका स्तरबाट समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्ने,

(ग) बालवालिकाको क्षेत्रमा कार्यरत अन्तर्राष्ट्रिय एवं राष्ट्रिय, सरकारी एवं गैर सरकारी संघसंस्था तथा निकायबीच आवश्यक समन्वय गर्ने गराउने,

(घ) बालमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी कार्यको अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने, गराउने ।

विहादी गाउँपालिका

७.६ गाउँपालिका तथा वडास्तरका बालसंरक्षण तथा प्रवर्द्धन समितिहरुको भूमिका देहाय बमोजिम हुनेछ।

(क) वालमैत्री स्थानीय शासन पद्धतिलाई गाउँपालिका तथा वडाहरुको नीति, संरचना, पद्धति र कार्य प्रक्रियामा मूलप्रवाहीकरण गर्न आवश्यक पैरवी गर्ने।

(ख) गाउँपालिकालाई बालबालिकाको पार्श्वचित्र, बालमैत्री एकीकृत योजना र बालबालिकाको लागि लगानी योजना तर्जुमा गरी स्थानीय तहको पार्श्वचित्र र योजनामा एकीकृत गर्न गाउँपालिकालाई सहयोग गर्ने।

(ग) गाउँपालिकास्तरमा बालबालिका सम्बन्धी स्थितिपत्र तयार गर्न गाउँपालिकालाई सहयोग गर्ने

(घ) गाउँपालिकाको कूल पूँजीगत वजेटको कम्तिमा १० प्रतिशत रकम बालबालिकाको लागि विनियोजन गरी बाल योजना सञ्चालन गर्ने र स्थानीय आवश्यकता र मागको आधारमा बालवालिका र पिछडिएका वर्गको हित हुन कार्यका लागि अधिकतम लगानी जुटाउन पैरवी गरी गाउँपालिकालाई सहयोग गर्ने।

(ङ) विषयगत निकाय, स्थानीय गै.स.स. लगायत गाउँपालिकामा भएका सम्पुर्ण सेवा प्रदायक संस्थाहरु र स्थानीय समुदायसँग समन्वय गरी बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचकहरुलाई स्थानीयकरण गर्ने, यसको कार्यान्वयन गर्ने र अपेक्षित नतिजा प्राप्त गर्न गाउँपालिकालाई सहयोग गर्ने।

(च) गाउँपालिकामा रहेका एकीकृत योजना तर्जुमा समिति, गाउँ संरक्षण समिति, खानेपानी तथा सरसफाई समिती जस्ता गाउँपालिकास्तरमा रहेका समितिहरुसँग समन्वय गरी बाल अधिकार सुनिश्चित गर्न परिपूरक नतिजा प्राप्त गर्न सम्वन्ध विकास गर्ने।

(छ) बाल समुह, बालक्लव, बाल सञ्जाल लगायत बालबालिकाको क्षेत्रमा कार्यरत स्थानीय स्तरका संघ संस्थाको क्षमता विकास योजना तयार गर्न गाउँपालिकालाई सहयोग गर्ने।

(ज) बालबालिकाको आवाज स्थानीय विकास योजनामा समावेश गरी कार्यान्वयनको लागि आवश्यक वजेट विनियोजन र लगानी गर्न प्रत्येक वर्ष गाँउ परिषद् हुनुपुर्व बालबालिकासँग परामर्श गर्ने पद्धतिको विकास गर्ने।

(झ) गाउँपालिका स्तरको योजना कार्यान्वयन, समीक्षा र प्रतिवेदन तयारी प्रक्रियामा बालमैत्री स्थानीय शासन पद्धतिलाई मूल प्रवाहीकरण गर्न गाउँपालिकालाई सहयोग गर्ने।

(ञ) बालमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धनका लागि नियमित बैठक, संयुक्त अनुगमन र प्रगति समीक्षा गरी सुधारात्मक कार्यहरु गर्न गाउँपालिकालाई सुझाव र सहयोग गर्ने।

(ट) बालबालिकाबाट बालमैत्री स्थानीय शासनको सहभागितामूलक अनुगमन विश्लेषण गर्ने गराउने, बालबालिका सम्बन्धी सूचना व्यवस्थित गर्न गाउँपालिकालाई सहयोग गर्ने।

(ठ) आवश्यकता अनुसार कार्य टोली गठन गरी कार्य जिम्मेवारी तोक्ने।

(ड) माथि जुनसुकैकुरा लेखिएकोभएता पनि गाउँपालिकाको आम्दानी तथा कोषका आधारमा गाउँकार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम बालमैत्री स्थानीय शासनको लागि विनियोजित रकम संशोधन गर्न सकिनेछ।

७.७ बालमैत्री स्थानीय शासनलाई समुदायस्तरमा थप प्रवर्द्धन गर्नका लागि देहाय बमोजिमका सामुदायिक विकास संस्थाहरुको क्षमता विकासमा जोड दिइनेछ।

(क) प्यारालिगल समितिहरु
(ख) सामुदायिक मेलमिलाप समूहहरु
(ग) सामुदायिक स्वावलम्वन समूहहरु
(घ) महिला/आमा समुह/युवाक्लव/बालक्लव/विद्यालय तथा स्वास्थ्य समितिहरु
(ङ) नागरिक सचेतना केन्द्र वडा नागरिक मञ्च

७.८ बालमैत्री स्थानीय शासन गाउँ तथा वडा समितिसम्बन्धी अन्य व्यवस्थाहरु ।

(क) बालमैत्री स्थानीय शासन गाउँ समितिको बैठक त्रैमासिक रुपमा आयोजना गर्ने ।
(ख) यस समिति आफै वा टास्क फोर्सलाई जिम्मा दिएर बालमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन कार्ययोजना तयारी गर्ने कार्ययोजना समितिवाट स्वीकृत गराईकार्यान्वयन गर्ने ।
(ग) बालमैत्री स्थानीय शासन गाउँ समितिको बैठकको पहिलो एजेण्डाको रुपमा बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयनको अवस्था, उपलब्धि, चुनौतीबारे संक्षिप्त प्रगती समीक्षा गर्ने ।
(घ) गाउँपालिकाको अर्धवार्षिक रुपमा स्थलगत संयुक्त अनुगमन गर्ने ।

७.९ गाउँपालिकास्तरमा बालमैत्री स्थानीय शासन गाउँ समन्वय समितिलाई सक्रिय बनाउन देहायका अवस्थाहरुलाई अवलम्वन गरिनेछ ।

(क) बैठकमा एजेण्डा प्रस्तुत गर्ने(अन्य एजेण्डाका अलवा बालमैत्री स्थानीय शासनका सुचकहरुको अवस्था विश्लेषण हरेक बैठकको एउटा एजेण्डाको रुपमा प्रस्तुत गर्ने ।

(ख) बालमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन कार्ययोजना अनुसार बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयनको अवस्थाबारे समीक्षा गर्ने ।

(ग) संयुक्त अनुगमनसम्बन्धी छलफल र निर्णय ।

(घ) समितिका अन्य एजेण्डासम्बन्धी निर्णय ।

(ड) निर्णय कार्यान्वयनको संस्थागत व्यवस्था र जिम्मेवारी निर्धारण (आवश्यकता अनुसार कार्यटोली गठन

परिच्छेद ५

८. विहादी गाउँपालिकाले बालमैत्री स्थानीय शासनको कार्यान्वयन तथा यसको संस्थागत विकासको लागि देहाय बमोजिम बाल अधिकार सम्बन्धी नीतिगत तथा कानूनी व्यवस्थालाई अबलम्वन गर्नेछ।

क) विहादी गाउँसभाबाट भएका निर्णयहरु तथा तर्जुमा गरिएका कार्यविधिहरु
ख) बालअधिकारसम्बन्धी महासन्धि १९८९
ग) नेपालको संविधान, २०७२
घ) बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०४८ तथा बालबालिकासम्बन्धी नियमावली, २०५१
ङ) बालश्रम (बालश्रम र नियमित) ऐन, २०५६
च) बालबालिका सम्बन्धी १० बर्षिय राष्टिय कार्ययोजना २०६१/०६२ देखि २०७१/०७२
छ) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
ज) बाल अधिकार सम्बन्धमा राष्टिय तथा अन्तर्राष्टिय स्तरमा भएका अन्य प्रयासहरु

९. बालमैत्री स्थानीय शासनका निर्देशक सिद्धान्तहरु

९.१ विहादी गाउँपालिकाले बालमैत्री स्थानीय शासनको लागि देहायका निर्देशक सिद्धान्तहरुलाई अबलम्वन गर्नेछ।
(क) विना भेदभाव (गैरविभेदीकरण)
(ख) बालबालिकाको सर्वोत्तम हित
(ग) बालबालिकाको सर्वाङ्गीण विकास
(घ) बालबालिकाको विचारको सम्मान र सहभागिता
(ङ) सन्नीकटताको सिद्धान्त
(च) समावेशीकरणको सिद्धान्त
(छ) समुदायमा आधारित विकासको सिद्धान्त

९.२ विहादी गाउँपालिकाले अबलम्वन गर्ने बालमैत्री स्थानीय शासनका रणनीतिहरु देहाय बमोजिम हुनेछन्
(क) मूलप्रवाहीकरण
(ख) नीतिगत वकालत, पैरवी र सचेतना
(ग) संस्थागत विकास
(घ) क्षमता विकास
(ङ) सहकार्य र साझेदारी प्रवर्द्धन
(च) सामुदायिक परिचालन
(छ) सामाजिक जवाफदेहीता र पारदर्शीता
(ज) सामाजिक समावेशीकरण
(झ) सूचना, शिक्षा र सञ्चारको माध्यमबाट व्यवहार परिवर्तन
(ञ) अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

१०. बालमैत्री स्थानीय शासनका अपेक्षित प्रतिफल तथा सूचकहरु

१०.१ विहादी गाउँपालिकाले तर्जुमा गरेको बालमैत्री स्थानीय शासनसम्बन्धी कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्दा देहाय बमोजिम उपलब्धिहरु प्राप्त हुनेछन्
यस्ता उपलब्धिहरुको विस्तृत विवरण अनुसुचिमा ४ मा दिइएको छ।

१०.२ बालबालिकाको लागि स्थानीय विकास योजना
१०.३ बालबालिकाको लागि स्थानीय लगानी योजना
१०.४ बालमैत्री स्थानीय शासनसम्बन्धी नीतिहरु तर्जुमा एवं परिमार्जन
१०.५ बालबालिकासम्बन्धी स्थितिपत्र तयारी तथा प्रकाशन
१०.६ उपलब्धि मापनका न्युनतम सूचकहरु

विहादी गाउँपालिका

परिच्छेद ६

कोष व्यवस्था र कोष प्रवाह

११. बालमैत्री स्थानीय शासन कोषको खाता सञ्चालनसम्बन्धी व्यवस्था

११.१ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ तथा आर्थिक प्रशासन नियमावली र प्रदेश सरकारद्वारा तर्जुमा गरिने कानून बमोजिम "महिला तथा बालबालिका कोष"रहनेछ ।यो कोष सम्बन्धी अन्य व्यवस्था अर्को कानून तर्जुमा नहुँको अवस्थासम्म स्थानीय तह आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ बमोजिम हुनेछ । बालमैत्री स्थानीय शासनको लागि विहादी गाउँपालिका अन्तर्गतका वडाहरुले यस्तो कोष अन्तर्गत बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यक्रम सञ्चालनको एक अलग्गै खाता वा लेजर खडा गर्नुपर्नेछ ।

११.२. बालमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धनको लागि तपशिल बमोजिम रकम जम्मा हुनेगरी बैंक खाता सञ्चालन हुनेछ ।

(क) नेपाल सरकारबाट उपलब्ध गराइएको अनुदान रकम

(ख) प्रदेश सरकारबाट उपलव्ध गराइएको रकम

(ग) गाउँपालिकाबाट विनियोजित रकम

(घ) अन्य स्थानीय तहबाट प्राप्त रकम

(ङ) विकास साझेदारहरुबाट बालमैत्री स्थानीय शासनको लागि विनियोजित रकम (च) अन्य स्रोतबाट विनियोजित रकम

(छ) उल्लेख्य कार्य सम्पादन गरेवापत सरकारबाट प्राप्त पुरस्कार र थप अनुदान रकमहरु ।

११.३. कोषको उपयोग र खाता सञ्चालन

कोषमा जम्मा भएको रकम विहादी गाउँ सभाबाट स्वीकृत बालमैत्री योजनाको कार्यान्वयन गर्ने कार्यमा खर्च कोषको खाता सञ्चालन गाउँपालिकाले तर्जुमा गरेको आर्थिक कार्यविधि बमोजिम हुनेछ ।

११.४ बालमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धनकोलागि प्राप्त रकम देहाय बमोजिम प्रवाह गर्न सकिनेछ ।

(क) सघीय सरकार वा प्रदेश सरकारबाट गाउँपालिकामा रकम प्रवाह गर्ने वा केन्द्रबाट गाउँपालिकामा सिधै प्रवाहको लागि अनुरोध गर्ने ।

(ख) विकासका साझेदारबाट संघीय तथा प्रदेश सरकारमा जानकारी गराई सिधै स्थानीय तहको कोषमा पठाउने आफ्ना स्थानीय इकाई मार्फत विहादीगाउँपालिका अन्तर्गतका वडाहरुमा रकम प्रवाह गरी बालमैत्री स्थानीय शासन राष्ट्रिय समितिलाई जानकारी गराउने।

(ग)विहादी गाउँपालिकाले बालबालिका सम्बन्धी सञ्जाल, स्थानीय व्यवस्थापन समिति, उपभोक्ता समुह, सामुदायिक संस्थाहरु तथा अन्य सहयोगी निकाय मार्फत स्वीकृत कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

(घ) बालमैत्री स्थानीय शासनको लागि संघीय सरकार वा प्रदेश सरकारबाट रकम विनियोजन गर्दा वा अनुदान वितरण गर्दा बालमैत्री स्थानीय शासनको लागि तर्जुमा गरिएका न्युनतम सेवा सुचकहरु तथा विहादी गाउँपालिकाले गरेको बालमैत्री स्थानीय तह सञ्चालन कार्यविधि अनुसार वडाको कार्यसम्पादनको मूल्याङ्कन का आधारमा गर्नेछ ।

विहादी गाउँपालिका

१२.गाउँपालिकामा बालमैत्री स्थानीय शासनलाई निरन्तरताको लागि देहाय बमोजिमका ४ वटा क्षेत्रमा विशेष जोड दिइन ।

१२.१ जीवन र बचाउको अधिकार

(क) बाँच्न पाउने अधिकार
(ख) शारिरिक विकास गर्ने पर्याप्त अवसर
(ग) हरेक प्रकारका हानी बाट बचाउ
(घ) विकास हुन सक्ने अवसरको वातावरण
(ङ) गर्भवती महिलालाई विशेष स्याहार
(च) सुरक्षित जन्म
(छ) खोप तथा स्वास्थ्य स्याहार
(ज) पोषणयूक्त खाना
(झ) सफा पानी

१२.२ संरक्षणको अधिकार

(क) शारीरिक हिंसा
(ख) यौन हिंसा र शोषण
(ग) मानसिक र मनोबैज्ञानिक असर
(घ) आर्थिक शोषण
(ङ) स्याहार र हेरविचार नगर्नु
(च) सुरक्षा फौज र संरक्षणका सवालहरु

१२.३ विकासको अधिकार

(क) शिक्षाको अधिकार
(ख) खेलकुद र मनोरञ्जनको अधिकार
(ग) साँस्कृतिक क्रियाकलापमा संलग्नता
(घ) व्यक्तित्वको विकासको अवसर
(ङ) विचार, विवेक र धर्मसम्बन्धी स्वतन्त्रता
(च) परिवारमा रहन र बस्न पाउने अधिकार
(छ) बालापनको अधिकार

१२.४ सहभागिता

(क) अभिव्यक्तिको अधिकार

(ख) अभिव्यक्त गरेका विचारहरुलाई उचित मान्यता दिने

(ग) सूचनाको अधिकार

(घ) संगठित हुने र संगठन खोल्न पाउने अधिकार

बालमैत्री स्थानीय शासनको स्थायीत्व तथा निरन्तरताको लागि विहादी गाउँपालिकाले टिकाउ रणनीति तयार गर्नेछ र तयार पार्ने उक्त रणनीतिहरु तपसिल बमोजिमका अधिकारलाई सुनिश्चित गर्ने गरी तयार पारिने छ ।

विहादी गाउँपालिका

परिच्छेद ७

बालमैत्री स्थानीय तह घोषणा सम्बन्धी व्यवस्था

१३. बालमैत्री स्थानीय शासन घोषणा गर्नु अघि अनुगमनकर्ताले ध्यान दिनुपर्ने मुख्य विषयहरु

क) बालमैत्री स्थानीय शासन सहितको वडा घोषणा गर्नको लागि पहिला सम्बन्धित वडाले गाउँपालिका, जिल्ला समन्वय समिति र प्रादेशिक मन्त्रालयमा प्रतिवेदन पेश गरे नगरेको ।

ख) गाउँपालिका स्तरमा बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचकहरु प्राप्त भयो वा भएन भनी अनुगमन मुल्याङ्कनम गर्ने कार्यमा सम्बन्धित विषयगत शाखा, बालक्लव, बाल सञ्जाल र यस्तै अन्य निकायको भूमिका ।

ग) घोषणालाई निरन्तरता दिने रणनीति तयार छ वा छैन ? छ भने यसको विश्वासनियता के छ (जस्तै कम्तीमा आगामी बर्षको आवधिक योजना स्विकृत भई कार्यान्वयनमा रहेको, संस्थागत विकासको रणनीति तयार भएको, बालबालिकाको क्षेत्रमा लगानी हुने बजेट सुनिश्चित गरिएको, बालबालिकाको संस्थागत सहभागिता सुनिश्चित गरिएको, बालभेला, सहभागितामूलक लेखाजोखा र विश्लेषण पद्दति स्थापित भएको, सामाजिक परिचालनसँग आबद्ध गरिएको आदि) ।

१४. अनुगमन विधि

क. जनशक्ति :

बालमैत्री स्थानीय तह घोषणाको लागि दक्ष जनशक्ति आवश्यकता पर्दछ । जस्तै संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, केन्द्रीय/जिल्ला बालकल्याण समिति, जिल्ला समन्वय समिति, गाउँपालिका, छिमेकी गाउँपालिका, स्थानीय गैर-सरकारी संघ/संस्थाहरु तथा प्राविधिक सहयोगको लागि अन्य दातृ निकाय समेतको सहयोग लिन सकिनेछ ।

ख.प्रतिवेदन अध्ययन विश्लेषण:

आफूलाई बालमैत्री स्थानीय शासन सहितको गाउँपालिका वा वडा घोषणा गर्न चाहने वडा वा गाउँपालिकाले बाल स्थानीय शासन राष्ट्रिय रणनीति र कार्यान्वियन कार्यविधिअनुसार यस कार्यविधिको अनुसुचि ५ मा व्यवस्था भए अनुसार गाउँपालिकाको हकमा सम्बन्धित प्रादेशिक मन्त्रालय र वडाको हकमा सम्बन्धित गाउँपालिका मार्फत जिल्ला समन्वय समितिमा पेश गरेको हुनु पर्नेछ । यस प्रकार प्राप्त प्रतिवेदन जिल्ला समन्वय समिति र प्रादेशिक मन्त्रालयले सूचना प्रणाली, अभिलेख, योजना दस्तावेज,मामिला अध्ययन, बुलेटिन, आदि ब्रोसर समेतको आवश्यकता अनुसार अध्ययन विश्लेषण गरी सुझाव दिनेछन ।

ग. स्थलगत अवलोकन तथा सर्वेक्षण भ्रमण :

बालमैत्री स्थानीय शासन अबलोकन टोलीले सम्बन्धित बस्ती, समुदाय, विद्यालय वा वडामा अवलोकन गर्दा देहायका व्यक्ति वा निकायसँग सम्पर्क राखी सूचना लिनुपर्नेछ ।

१. बालक्लव, बालसञ्जाल र बालबालिकासँग अन्तरक्रिया

२. घरपरिवारमा छड्के अनुगमन

३. विद्यालय अनुगमनका सम्बन्धमा वडाको हकमा कम्तीमा २ आधारभुत विद्यालय, १ मा.वि.तथा गाउँपालिकाको हकमा कम्तीमा ६ आधारभुत विद्यालय, ३ मा.वि. (कुनै गाउँपालिकामा यस्ता विद्यालय नभएको अवस्थामा स्थानीय परिवेशअनुसार अनुगमन पद्दतीमा समावेश गर्न आवस्यक नपर्ने)

४. वडाको हकमा कम्तीमा २ र गाउँपालिका यसको हकमा कम्तीमा ६ प्रारम्भिक वालविकास केन्द्रको अवलोकन ।
५. साझेदार संस्थाहरुसँग अन्तरक्रिया

६. स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिहरुसँग बैठक

१५. संख्यात्मक सूचक परीक्षण

बालमैत्री स्थानीय शासन राष्ट्रिय रणनीतिअनुसार आफुलाई बालमैत्री घोषणा गर्न तयार भएका वडा/गाउँपालिका अनुगमनको लागि सम्बन्धित गाउँपालिका, जिल्ला समन्वय समिति, हुँदै प्रादेशिक मन्त्रालयलाई अनुरोध गर्दा देहाय ढाँचामा संख्यात्मक विवरण तयार गरी पत्रसाथ संलग्न रहेको हुनु पर्दछ । अनुगमनकर्ताले प्राप्त विवरण स्थलगत रुपमा परीक्षण गर्नुपर्नेछ ।

(१) बालमैत्री स्थानीय शासनका तहगत खुड्कीला सम्बन्धी विवरण

क्र.स.	विवरण	पुरा भएको		अनुगमन गर्नुपर्ने विवरण	
		छ	छैन		
१.	प्रारम्भिक चरण				
१.१	बालमैत्री स्थानीय शासन राष्ट्रिय रणनीति र कार्यान्वयन कार्यविधिका सूचकमा आधारित भई विहादी गाउँपालिकामा बालबालिकाको अवस्था सम्बन्धी संक्षिप्त विश्लेषण ।			अवस्था विश्लेषण प्रतिवेदन, सहभागि विवरण	
१.२	बालमैत्री स्थानीय शासनको अवधारणा सम्बन्धी अभिमुखीकरण			उपस्थिति रजिष्ट्रर/विवरणःकार्यक्रम भएको मिति, स्थान, उपस्थित साझेदार संस्थाहरुको नामावली, संख्या	
१.३	सरोकारबालाहरुबाट बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयनको लागि लिखित प्रतिबद्धता ।				
१.४	बालमैत्री कानून/नीति/रणनीति/कार्यविधि/निर्देशिका र आचार संहिता तर्जुमा			प्रकाशित पुस्तिका , स्वीकृत गर्ने स्वीकृत भएको मिति	स्थानिय तह
२.	तयारी चरण				
२.१	जिल्ला समन्वय समिति, गाउँपालिकामा बालमैत्री स्थानीय शासन विभाग/ महाशाखा/शाखा/इकाई को संस्थागत प्रवन्ध (बालमैत्री स्थानीय शासन सम्पर्क शाखा र सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने			स्थानीय तहको निर्णयको मिति	
२.२	गाउँकार्यपालिका/वडा कार्यालय र विषयगत विभाग/महाशाखा/शाखामा बालमैत्री स्थानीय शासन सम्पर्क व्यक्तिको चयन र जिम्मेवारी			स्थानीय तहको निर्णयको मिति र सम्बन्धित कर्मचारीलाई दिईएको पत्र	
२.३	निश्चित सूचक/मापदण्डका आधारमा वडा छनौट र बालमैत्री स्थानीय शासन अवलम्वन/लागू गर्ने वडा वा गाउँपालिकाको निर्णय			निर्णयको मिति र रेकर्ड	

२.४	बाल क्लब, बालक्लव संजाल, टोल विकास संस्था/समुदायमा आधारित संस्थाहरुको गठन र परिचालन			गठन मिति, कार्य प्रक्रिया, बैठक पुस्तिका, निर्णय	
२.५	बालकोष सञ्चालन कार्यविधि तयारी, बालकोष स्थापना र सञ्चालन			प्रकाशित पुस्तिका , स्वीकृत गर्ने स्वीकृत भएको मिति	स्थानिय तह
२.६	बालबालिकाको वस्तुगत विवरण (प्रोफाईल) तयारी र प्रकाशन			प्रकाशित प्रोफाईल	
३.	योजना तर्जुमाको चरण				
३.१	बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचकहरुको स्थानीयकरण र न्यूनतम सूचक निर्धारण			मिति र निर्णय	
३.२	आफ्नो बजेटको निश्चित प्रतिशत (२० प्रतिशतमा नघट्ने गरी) रकम बालबालिकाको क्षेत्रमा खर्च गर्ने प्रतिवद्धता सहित वडा समिति/गाउँसभाको निर्णय			सभाको निर्णय	
३.३	वडा/स्थानीय तहमा बालबालिकाको लागि आवधिक/वार्षिक लगानी योजना तर्जुमा			योजना दस्तावेज र स्वीकृत मिति	
३.४	स्थानीय तहको आवधिक/दीर्घकालीन र वार्षिक योजना तर्जुमा			योजना दस्तावेज र स्वीकृत मिति	
४.	नीति तथा योजना कार्यान्वयनको चरण				
४.१	साझेदार र सरोकारवालाहरुको संजाल निर्माण,			गठन मिति, कार्य प्रक्रिया, बैठक	
	समन्वय र सहकार्य			पुस्तिका, निर्णय	
४.२	बाल क्लब, बालक्लव संजाल, टोल विकास संस्था/समुदायमा आधारित संस्था लगायतका सरोकारवाला र साझेदारहरुलाई बालमैत्री स्थानीय शासन सम्वन्धी अभिमुखीकरण/तालिम/ अध्ययन अवलोकन र क्षमता विकास			मिति, उपस्थिति, कार्यक्रम विवरण र कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन	
४.३	बजेट विनियोजन र वडा/स्थानीय तहको बालबालिकाको आवधिक/वार्षिक लगानी योजना कार्यान्वयन			प्रगति प्रतिवेदन	
४.४	स्थानीय तहको आवधिक/दीर्घकालीन र वार्षिक योजना कार्यान्वयन			प्रगति प्रतिवेदन	
४.५	बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचक अनुसारको नतिजा प्राप्ति			प्रगति प्रतिवेदन	
५	अनुगमन, मूल्याङ्कनको चरण				
५.१	वडा कार्यालय/गाउँपालिकावाट संयुक्त अनुगमन, समीक्षा, मूल्याङ्कन			सम्बन्धित प्रतिवेदन	
५.२	स्थानीय तहको सम्बन्धित विषयगत निकाय (विभाग/महाशाखा/शाखा) वाट न्यूनतम सूचक पुरा भएको प्रमाणीकरण			सूचक प्रमाणीकरण	
५.३	बालबालिकाको स्थितिपत्र तयारी, प्रकाशन र सार्वजनिकीकरण			प्रकाशित पुस्तिका , स्वीकृत गर्ने तह र स्वीकृत भएको मिति	
५.४	बालमैत्री घोषणाका लागि तोकिएको निकायवाट अनुगमन र प्रतिवेदन तयारी			अनुगमन प्रतिवेदन	
६.	बालमैत्री घोषणाको चरण				

६.१	बालमैत्री वडा/गाउँपालिका घोषणा पश्चातको रणनीतिक योजना तर्जुमा			योजना दस्तावेज , स्वीकृत गर्ने तह र स्वीकृत भएको मिति	
६.२	बालमैत्री वडा/गाउँपालिका घोषणाको लागि तोकिएको निकायवाट लिखित सहमति प्राप्ति				
६.३	बालमैत्री वडा/गाउँपालिका घोषणा गर्ने वडा समिति र गाउसभाको निर्णय			सभाको निर्णय	
६.४	बालमैत्री वडा/गाउँपालिका घोषणा र यसको निरन्तरता			सभाको निर्णय र कार्यान्वयन कार्ययोजना	
७.	बालमैत्री वडा/गाउँपालिका घोषणाको निरन्तरताको चरण				
७.१	बालमैत्री वडा/गाउँपालिका घोषणा पश्चातको रणनीतिक योजना कार्यान्वयन			कार्य प्रगति प्रतिवेदन	
७.२	बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन प्रक्रिया र सूचकअनुसार नतिजा प्राप्तिको सुनिश्चितता			प्रगति प्रतिवेदन र सूचक प्रमाणीकरण	

(२) बालमैत्री स्थानीय शासन पद्धति अवलम्वन सम्बन्धी विवरण

क्र. सं.	विवरण	छ/छैन	बालबालिकाको सहभागिता छ भने कति जना		अनुगमन गर्नुपर्ने कागजात
			बालक	बालिका	
१.	अभिमुखीकरण र प्रतिवद्धता				
१.१	बालमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धमा सरोकारवालाहरुलाई कम्तिमा २ दिनको अभिमुखीकरण गरिएको				उपस्थिति रजिष्ट्रर/विवरण: कार्यक्रम भएको मिति, स्थान, उपस्थित साझेदार संस्थाहरुको नामावली, संख्या
१.२	बालमैत्री स्थानीय शासन लागू गर्ने सरोकारवालाहरुबाट लिखित प्रतिवद्धता व्यक्त भएको				प्रतिबद्धता व्यक्त गरिएको प्रमाण
२.	बालमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी कार्ययोजना तयारी भएको				गाँउ कार्यपालिकाबाट भएको निर्णय
३.	स्थानीय तहको सभाले आफ्नो बजेट वाट अधिकतम रकम बालबालिकाको क्षेत्रमा खर्च प्रतिवद्धता सहितको सभाको निर्णय				सभाको निर्णयको प्रतिलिपी
४.	न्यूनतम्सूचक निर्धारण				
४.१	बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन समावेश गरिएका ३९ वटा आधारभुत सूचक र ११ वटा विस्तारित सूचकहरुलाई न्यूनतम सूचकको रुपमा लिइएको				गाँउ कार्यपालिकाबाट भएको निर्णय
४.२	बालमैत्री स्थानीय शासनका न्यूनतम स्थानीयकरण (सरलीकरण) गरिएको				सूचकको विवरण (योजना पुस्तिका)
५.	संस्थागत जिम्मेवारी				
५.१	बालमैत्री स्थानीय शासन गाउँ, वडा, समुदाय समिति गठन भएको				समिति गठन गरिएको निर्णय, समितिको बैठकको निर्णय पुस्तिका
५.२	बालमैत्री स्थानीय शासनका लागि सम्पर्क ईकाई तोकिएको				गाँउ कार्यपालिकाबाट भएको निर्णय
५.३	बालमैत्री स्थानीय शासनका लागि सम्पर्क तोकिएको				प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र वडा सचिवबाट निर्णय भई कर्मचारीलाई दिइएको पत्र
६	बालमैत्री स्थानीय शासन अवलम्वन गर्ने सभाबाट निर्णय भएको				सभाको निर्णयको प्रतिलिपी

(३) बालमैत्री स्थानीय शासनका प्रतिफलसम्बन्धी विवरण

क्र. सं.	विवरण	छ/ छैन	यस प्रक्रियामा बालबालिकाको सहभागिता संख्या		गरिएको छ भने		प्रमाणित गर्ने आधार
			बालक	बालिका	मिति	प्रक्रिया	
१.	बालबालिकाको लागि स्थानीय विकास योजना तयार गरिएको						
१.१	बालबालिकाको बस्तुगत विवरण (प्रोफाईल) तयारी प्रत्येक २ वर्षमा अध्यावधिक गरिएको						छापिएको प्रोफाइल
१.२	आवधिक वा दीर्घकालीन योजना (कम्तिमा ५ वर्षको)						योजना दस्तावेज
१.३	वार्षिक योजना						योजना दस्तावेज
१.४	बालबालिकाको लागि स्थानीय योजना (वार्षिक कार्य योजना)						कार्य योजना दस्तावेज
२.	बालबालिकाका लागि लगानी योजना तयार गरिएको						योजना दस्तावेज
२.१	आवधिक लगानी योजना (कम्तिमा ५ वर्षको)						योजना दस्तावेज
२.२	वार्षिक लगानी योजना						योजना दस्तावेज
३.	बालमैत्री नीति तथा कार्यविधिहरु तयार गरिएको						
३.१	बालमैत्री आचारसंहिता						आचारसंहिता
३.२	बालमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी नीति, कार्यविधि						स्वीकृत मिति सहितको विवरण
३.३	विद्यमान नियम, निर्देशिका, कार्यविधि आदिमा परिमार्जन गरी बालमैत्री बनाएको						स्वीकृत मिति सहितको नामावली विवरण
४.	बालबालिकाको स्थितिपत्र तयार गरिएको						
४.१	बालमैत्री स्थानीय शासन राष्ट्रिय रणनीतिमा व्यवस्था भए वमोजिम मन्त्रालयले निर्धारण गरेको ढाँचामा छ छैन						
४.२	वार्षिक रुपमा प्रकाशन गरिएको						प्रकाशित पुस्तिका
४.३	प्रत्येक २ वर्षमा १ पटक प्रकाशन गरिएको						प्रकाशित पुस्तिका

(४) लगानी सम्बन्धी विवरण

क्र. सं.	विवरण	विगत ३ वर्षको लगानी विवरण			चालु आ.व.मा विनियोजनको विवरण	आगामी आ.व.को प्रस्तावित बजेट विवरण
		आ.व.	आ.व.	आ.व.		
१.	गाँउवजेट (आन्तरिक तथा समानिकरण अनुदान)					
१.१	जम्मा पूँजीगत वजेट रु. (हजारमा)					
१.२	बालबालिकाको क्षेत्रमा विनियोजित वजेट रु. (हजारमा)					
१.३	विनियोजन प्रतिशत					
१.४	बालबालिकाको क्षेत्रमा लगानी गरिएको वजेट रकम रु. (हजारमा)					
१.५	बालबालिकाको क्षेत्रमा विनियोजन गरिएको वजेट लगानी गरिएका मुख्य मुख्य क्षेत्रहरु					
२.	संघीय र प्रदेश सरकारको वजेट (शसर्त तथा विशेष अनुदान					
२.१	बालबालिकाको क्षेत्रमा लगानी गरिएको वजेट रकम रु. (हजारमा)					
२.२	बालबालिकाको क्षेत्रमा विनियोजन गरिएको वजेट लगानी गरिएका मुख्य मुख्य क्षेत्रहरु					
३.	गैसस र विकास साझेदारको वजेट					
३.१	बालबालिकाको क्षेत्रमा लगानी गरिएको वजेट रकम रु. (हजारमा)					
३.२	बालबालिकाको क्षेत्रमा विनियोजन गरिएको वजेट लगानी गरिएका मुख्य मुख्य क्षेत्रहरु					
४.	निजी क्षेत्र, समुदाय र अन्य साझेदारको वजेट					
३.१	बालबालिकाको					

	क्षेत्रमा लगानी गरिएको वजेट रकम रु. (हजारमा)					
३.२	बालबालिकाको क्षेत्रमा विनियोजन गरिएको वजेट लगानी गरिएका मुख्य मुख्य क्षेत्रहरु					

(५) बालक्लव र सञ्जालसम्बन्धी विवरण

विवरण	क्रियाशील संख्या		समितिको सदस्य					सदस्य संख्या				
				बालक (१२-१८ वर्ष)				बालिका (१२-१८ वर्ष)				
	बालक्लव	बाल सञ्जाल संख्या	दलित	जनजाति	मधेशी	अन्य	जम्मा	दलित	जनजाति	मधेशी	अन्य	जम्मा
गाँउपालिकाको वडामा गठन भएका वडास्तरीय बाल क्लबको संगठनात्मक संरचना												
गाँउपालिकामा गठन भएको नगरस्तरीय बालसञ्जालको संगठनात्मक संरचना												
वडास्तरीय बालसञ्जालको संगठनात्मक संरचना												

(६) बालमैत्री स्थानीय तह घोषणासम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	विवरण	छ/छैन	अनुगमन गर्नुपर्ने कागजात
१.	आवधिक वा दीर्घकालिन योजना (कम्तिमा ५ वर्षको)		योजना दस्तावेज
१.१	योजनामा बालश्रम, बाल हिंसा, बाल शोषण, बाल कुपोषण तथा एचआईभि एड्स न्यूनीकरण सम्बन्धी कार्यक्रम गरिएको		योजना दस्तावेज
१.२	योजनामा स्थानीय अवस्थामा आधारित भइ कमलरी, छाउपडी, झुमा तथा देउकी प्रथा जस्ता सामाजिक विकृतिहरुको अन्त्य गर्ने कार्यक्रम समावेश गरिएको		योजना दस्तावेज
२.	न्यूनतम सूचक निर्धारण		
२.१	बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन कार्यविधिमा गरिएका ३९ आधारभुत र ११ वटा विस्तारित सूचकहरुलाई न्यूनतम सूचकको रुपमा लिइएको		विहादी गाँउ कार्यपालिकाबाट भएको निर्णयको फोटोकपी
२.२	बालमैत्री स्थानीय शासनका न्यूनतम सूचकहरुको स्थानीयकरण (सरलीकरण) गरिएको		सूचकको विवरण (योजना पुस्तिका)
२.३	स्थानीय अवस्था र आवश्यकताअनुसार थप सूचकहरु निर्धारण गरिएको		सूचकको विवरण (योजना पुस्तिका)
३.	सूचक प्राप्ति		
३.१	योजनामा लक्षित सूचकहरु मध्ये तोकिए वमोजिमको नतिजा प्राप्त गरेको		अनुगमन मूल्याङ्कन प्रतिवेदन
३.२	अनुगमन मूल्याङ्कन प्रतिवेदन अनुगमन गरेको(आफैं अनुगमन गरेको वा वाह्य निकायवाट अनुगमन गरिएको)		
४.	अनुगमनमा सहभागिता		अनुगमन मूल्याङ्कन प्रतिवेदन
४.१	सम्बन्धित विषयगत शाखा		
४.२	बालक्लव वा बाल सञ्जाल		
४.३	राजनैतिक दल		
४.४	गाँउपालिका पदाधिकारी		
४.५	बालबालिकाको क्षेत्रमा कार्य गर्ने गैसस, निजी क्षेत्र		
४.६	बालमैत्री स्थानीय शासन, गाउँ, वडा, समुदाय समिति		
४.७	सामुदायिक संस्था		
४.८	अन्य (खुलाउने)		
५.	बालमैत्री गाँउपालिका घोषणाको लागि प्रदेश तथा घोषणाको लागि जिससबाट अनुगमन		
५.१	गाँउपालिकाबाट प्रादेशिक मन्त्रालय र जिससमा सहित अनुगमनको लागि अनुरोध भएको		गाँउ कार्यपालिकाबाट भएको निर्णयको सहितको अनुरोध पत्र
५.२	प्रादेशिक मन्त्रालय तथा जिससबाट अनुगमन भएको		अनुगमन प्रतिवेदन

(७) बाल सहभागिता

संरचना	संख्या	बालबालिकाको सहभागिता सख्या		बालबालिकाले उठाएका विषयहरु	बालबालिकाले उठाएका विषयहरु कसरी सम्वोधन गरिएको छ
		बालक	बालिका		
बालमैत्री स्थानीय शासन गाउँ					
बालमैत्री स्थानीय शासन वडासमिति					
बालमैत्री स्थानीय शासन समुदाय समिति					
योजना तर्जुमा समिति					
विद्यालय व्यवस्थापन समिति					
स्वास्थ्य व्यवस्थापन समिति					
अन्य बालसंरक्षण तथा सम्वर्द्धन समिति					

१६.उपलव्धि मापन

(१) बालबालिकाहरुले के कस्ता योजनाहरु माग गर्ने गरेका छन् ?उल्लेख गर्ने ।

(२) बालबालिकाले माग गरेका योजनाहरु मध्ये कुन प्रकृतिका कति योजनाहरु विगत २ वर्षको गाउँ सभाबाट भएका छन्?

(३) बालबालिकाको सहभागिताबाट भएको सिकाई (बालबालिकाको सहभागिता भएर के कस्ता नयाँ विषयहरु आए र यसबाट स्थानीय तहको निर्णय प्रक्रियामा कस्तो सहयोग पुग्यो भन्ने जस्ता विषयहरु)

(४) बालबालिकाले व्यक्त गरेका राम्रा/सफल उदाहरणहरु केही भएमा उल्लेख गर्नेः

१७.समन्वय र प्रतिवेदन

(क) चौमासिक रुपमा संयुक्त अनुगमन हुन्छ वा हुँदैन ?

(ख) अनुगमनको लागि निर्दिष्ट फारम/चेक लिष्ट तथा प्रतिवेदन ढाँचा अनुसुचि ६ तयार गरिएको छ, छैन ?

(ग) अनुगमन प्रतिवेदनमा समावेश गरिएका मुद्दाहरुलाई कसरी सम्बोधन गरिएको छ र दिइएका सुझावहरु कार्यान्वयन भएका छन् वा छैनन्? कार्यान्वयन प्रक्रिया कसरी मिलाइएको छ ?

(घ) बालमैत्री स्थानीय शासनको नतिजा प्राप्त गर्न गाँउपालिकाका विषयगत शाखा/वडा र अन्य निकाय तथा सहयोगी र साझेदार संस्थाहरु मिलेर संयुक्त रुपमा के कस्ता प्रयासहरु भएका छन् ?

(ङ) विषयगत निकाय, गैरसरकारी संस्था र अन्य साझेदार संस्थाहरुसँगको समन्वय कस्तो छ ?

(च) समन्वयको कार्य कसरी हुने गरेको छ ? गत आ.व.मा बालभेलावाट माग भैआएका कति प्रतिशत योजना तथा कार्यक्रमहरु वार्षिक गाउँ योजनामा समावेश भएका छन् ?

(छ) सफल नमुनाहरु (माथि उल्लेख गरिएका कार्यहरु मध्ये कुनै उल्लेख्य कार्यहरु भएको भएमा बुँदागत रुपमा समेत देखिने गरी विस्तृत विवरण राख्ने)

(ज) मुख्य मुख्य सिकाईहरु
(झ) भावी कार्य योजना तथा प्राथमिकताहरु

१८.पुरस्कार र सम्मानको व्यवस्था

बालमैत्री स्थानीय तह घोषणा भएका वडाहरुलाई गाउँपालिकाबाटः देहाय वमोजिमको अनुदान, सम्मान र पुरस्कार प्रदान गरिनेछ :

(क) बालमैत्री घोषणा भएको वडालाई गाउपालिकाका अध्यक्षबाट हस्ताक्षर गरिएको कदर पत्र थान एक ।

कदरपत्रको ढाँचा अनुसुचि ७ मा समावेश गरिएको छ ।

(ख) गत आ.व.मा भएको अनुदानमा थप गरी अनुदान उपलव्ध गराउन सक्ने ।
(ग) बालमैत्री स्थानीय शासन सहितको वडा घोषणा भएपछि गाउँपालिकाले त्यस्तो वडालाई पहिलो बर्ष पुरस्कार स्वरुप रु.५०००००/– (अक्षेरुपी पाँचलाख)उपलब्ध गराइनेछ । यसरी प्राप्त रकमलाई वडास्तरिय बालसञ्जाल, गाउँ बालसंरक्षण तथा प्रवर्द्धन समिति र वडा समितिको निर्णय बमोजिम बालमैत्री स्थानी शासन अबलम्वन तथा प्रबर्द्धन गर्ने कार्यमा परिचालन गरिनेछ ।

१९. घोषणा पछिको अनुगमनसम्बन्धी व्यवस्था

घोषणाको निरन्तरता र सेवाको सुनिश्चितताको लागि यसै प्रक्रियाअनुसार सम्बन्धि तह तथा प्रदेश, जिसस ले प्रत्येक २ वर्षमा एकपटक बालमैत्री स्थानीय तह घोषणा भएका गाँउपालिका र वडाहरुको अनुगमन गर्नेछ । यस्तो अनुगमन देखिएका सवल तथा कमजोर पक्षहरुलाई ध्यानमा राखी आवश्यक कार्य गर्नु सम्बन्धित गाँउपालिका र वडाको कर्तव्य हुनेछ । यदि एकपटक बालमैत्री घोषणा भएका गाँउपालिका र वडाले प्राप्त उपलब्धि र नतिजालाई निरन्तरता दिन असमर्थ भएमा सम्बन्धित सभाल विगतमा भएको घोषणामा पुनर्विचार गर्नुपर्नेछ । घोषणा पछिको अनुगमन र प्रतिवेदन कार्यान्वयन सम्बन्धमा मन्त्रालय र प्रादेशिक मन्त्रालयले आवश्यक सहयोग, समन्वय, सहजीकरण र मार्गनिर्देश गर्न सक्नेछ ।

अनुसुची १

बालमैत्री स्थानीय शासनका न्युनतम सूचकहरु

(कार्यविधिको दफा ४ को उपदफा ४ सँग सम्बन्धित)

१.१ सेवा प्रवाहसम्बन्धी सूचकहरु

न्युनतम सेवा सूचकहरु	कार्यान्वयन गर्ने प्रमुख निकाय	प्रमुख सहयोगी निकाय
क बालबचाउ		
१. ६ महिनासम्मको शिशुलाई आमाले अनिवार्यरुपमा पूर्णआमा, घरपरिवार स्तनपान (आमाको दुध मात्र ख्वाउने) गराएका हुनेछन् । सामुदायिक संस्थाहरु	वडा कार्यालय गाउँपालिका स्थानीय स्वास्थ्य संस्था	वडा कार्यालय, बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु, बालक्लव, गाउँपालिका, गैरसरकारी संघ/संस्था, राजनैतिक दल, सामुदायिक संस्थाहरु, नागरिक सचेतना केन्द्र
२. एकबर्षभित्रका प्रत्येक बालबालिकाहरुले पूर्णरुपमा खोप,विसिजी, डिपिटी, हेपटाइटिस वि, हिव ३, दादुराको मात्रा पाएका हुनेछन	अभिभावक, घरपरिवार सामुदायिक संस्थाहरु वडा कार्यालय गाउँपालिका स्थानीय स्वास्थ्य संस्था	बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु, बालक्लव, गाउँपालिका, गैरसरकारी संघ/संस्थाहरु, राजनैतिक दल, सामुदायिक संस्थाहरु, नागरिक सचेतना केन्द्र
३. ६ महिनादेखि ५ बर्षसम्मका बालबालिकाहरुले बर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खाएका हुनेछन्	अभिभावक, घरपरिवार सामुदायिक संस्थाहरु वडा कार्यालय गाउँपालिका स्थानीय स्वास्थ्य संस्था	स्थानीय स्वास्थ्य स्वयंसेविका, बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु, बालक्लव, गाउँपालिका, गैरसरकारी संघ/संस्थाहरु, राजनैतिक दल, सामुदायिक संस्थाहरु, नागरिक सचेतना केन्द्र
४. गर्भवती आमाले दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट सुत्केरी गराएका हुनेछन्।	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका अभिभावक, घरपरिवार सामुदायिक संस्थाहरु वडा कार्यालय गाउँपालिका स्थानीय स्वास्थ्य संस्था	वडा कार्यालय, बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु, बालक्लव, गाउँपालिका, गैरसरकारी संघ/संस्थाहरु, राजनैतिक दल, सामुदायिक संस्थाहरु, नागरिक सचेतना केन्द्र
५. गर्भवती महिलाहरुले कम्तीमा प्रसुती पूर्व चारपटक प्रसुती पश्चातआमा र नवजात शिशुको कम्तीमा ३ पटक स्वास्थ्य जाँच गराएका हुनेछन्	र गर्भवती महिला र उनका घरपरिवार महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविका स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाहरु	गाउँपालिका कार्यालय, बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु, बालक्लव, वडा कार्यालय, गैरसरकारी संघ/संस्थाहरु, राजनैतिक दल, सामुदायिक संस्थाहरु, नागरिक सचेतना केन्द्र

६. गर्भवती महिलाले टिटानस विरुद्धको २ वटा खोप लगाएका हुनेछन्	गर्भवती महिला र उनका घरपरिवार महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविका स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाहरु	वडा कार्यालय, बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु, बालक्लव, गाउँपालिका, गैरसरकारी संघ/संस्थाहरु, राजनैतिक दद, सामुदायिक संस्थाहरु, नागरिक सचेतना केन्द्र
७. गर्भवती तथा सुत्केरी आमाहरुले आइरन चक्की (जम्मा २२५ वटा) खाएका हुनेछन्।	गर्भवती महिला र उनका घरपरिवार महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविका स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाहरु	वडा कार्यालय, बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु, बालक्लव, गाउँपालिका, गैरसरकारी संघ/संस्थाहरु, राजनैतिक दल, सामुदायिक संस्थाहरु, नागरिक सचेतना केन्द्र
८.एच.आईं भि सक्रमित आमाबाट जन्मिएका सबै बालबालिकाहरुले**ARV prophylaxis**पाएका हुनेछन्।	घरपरिवार, अभिभावक स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय स्थानीय स्वास्थ्य संस्था	स्थानीय स्वास्थ्य संस्था, बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु, बालक्लव, गाउँपालिका, गैरसरकारी संघ/संस्थाहरु, राजनैतिक दद, सामुदायिक संस्थाहरु, नागरिक सचेतना केन्द्र
९. सबै घरधुरीहरुमा पिउन योग्य खानेपानीको सुविधा उपलब्ध भएको हुनेछ ।	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालया भौतिक योजना निर्माण, तथा यातायात मन्त्रालय स्थानीय तह स्थानीय उपभोक्ता समुह	गाउँपालिका, दातृनिकायहरु, वडा कार्यालय, बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु, बालक्लव, गाउँपालिका, गैरसरकारी संघ/संस्थाहरु,
१०.चर्पी गएपछि खाना खानु अगाडि र बालबालिकाको साबुन पानिले हात धुने व्यवस्था छ ?	घरपरिवार, बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु, बालक्लव, सामाजिक परिचालक स्थानीय स्वास्थ्य संस्था	वडा कार्यालय, दातृनिकायहरु, वडा कार्यालय, गाउँपालिका, गैरसरकारी संघ/संस्थाहरु
ख. बालसंरक्षण		
११. ५ बर्ष मूनीका सबै बालबालिकाको जन्म दर्ता भएको हुनेछ ।	गाउँपालिका वडा कार्यालय	जिल्ला बालकल्याण समिति दातृ निकायहरु, गैर सरकारी संस्था बालक्लवहरु
१२. बालविवाहको संख्यामा कमी आएको हुनेछ ।	घरपरिवार, अभिभावक संरक्षक गाउँपालिका, वडा कार्यालय	सामुदायिक संस्थाहरु, बालक्लवहरु जिल्ला बालकल्याण समिति, अ.दातृ निकायहरु
१३. निकृष्ठ प्रकारको बालश्रमको दर घटेको हुनेछ	घरपरिवार, अभिभावक संरक्षक गाउँपालिका, वडा कार्यालय उद्योग, कलकारखाना श्रम तथा यातायात मन्त्रालय	सामुदायिक संस्थाहरु, बालक्लवहरु विकास साझेदार, जिल्ला बालकल्याण समिति
१४. घरपरिवार र समुदायबाट बालबालिकाविरुद्ध हुने हिंसा, वेचविखन, शोषण, दुर्व्यवहार, जस्ता घरेलु हिंसा संरक्षक गर्ने कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको हुनेछ ।	घरपरिवार, अभिभावक गाउँपालिका, वडा कार्यालय उद्योग, कलकारखाना श्रम तथा यातायात मन्त्रालय	सामुदायिक संस्थाहरु, बालक्लवहरु विकास साझेदार, जिल्ला बालकल्याण समिति

१५. बालसंरक्षणसम्बन्धी समुदायमा आधारित बालसंरक्षण प्रणालीलाई सञ्चालनमा ल्याइएको हुनेछ ।	स्थानीय निकाय निजी क्षेत्र स्थानीय गैसस जिल्ला बालकल्याण समिति	वडा कार्यालय, दातृ निकायहरु, वडा कार्यालय, बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु, बालक्लव, गाउँपालिका, गैरसरकारी संघ/संस्थाहरु, बालसंरक्षणसँग सम्बन्धित सूचकहरुको प्राप्तिमा स्थानीय बालसंरक्षण समितिको सक्रिय भूमिका अपेक्षा गर्न सकिन्छ
ग. बालविकास		
१६.४ बर्षसम्मका बालबालिकाहरु प्रारम्भिक बालविकास कक्षामा भर्ना भएका हुनेछन्।	संघीय सरकार प्रदेश सरकार विद्यालय घरपरिवार, व्यवस्थापन समिति	स्थानीय तह, गैसस, विकास साझेदारहरु, सामुदायिक संस्थाहरु,
१७. कक्षा १ को लागि विद्यालय जाने उमेर समुहका शत प्रतिसत बालवालिकाहरु विद्यालय भर्न भएका हुनेछन्	सम्बन्धित वडा कार्यालय प्रदेश सरकार विद्यालय घरपरिवार, व्यवस्थापन समिति	विद्यालय, वडा कार्यालय, दातृनिकायहरु, बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु, बालक्लव, गाउँपालिका, गैरसरकारी संस्थाहरु,
१८. पाँच बर्षदेखि १४ बर्ष उमेर समुहका बालबालिकाले आधारभुत शिक्षा -कक्षा १ देखि कक्षा ८ सम्म) पुरा गरेका हुनेछन्।	प्रदेश सरकार विद्यालय घरपरिवार, व्यवस्थापन समिति	विद्यालय, वडा कार्यालय, दातृ निकायहरु, बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु, बालक्लव, गाउँपालिका, गैरसरकारी संस्थाहरु,
१९. औपचारिक शिक्षाबाट बंचित बालबालिकाको लागि अनौपचारिक शिक्षा प्राप्त गर्ने व्यवस्था भएको हुनेछ ।	स्थानीय तह प्रदेश सरकार विद्यालय घरपरिवार, व्यवस्थापन समिति	

विद्यालय, वडा कार्यालय, दातृ निकायहरु, बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु, बालक्लव, गाउँपालिका, गैरसरकारी संस्थाहरु,

२०. प्रत्येक विद्यालयमा छात्र छात्राको लागि अलग अलग शौचालयको व्यवस्था भएको हुनेछ ।	सम्बन्धित विद्यालय विद्यालय व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह घरपरिवार, स्वास्थ्य समिति	विद्यालय, वडा कार्यालय, दातृनिकायहरु, बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु, बालक्लव, गाउँपालिका, गैरसरकारी संस्थाहरु,
२१. प्रत्येक विद्यालयमा अतिरिक्त कृयाकलाप सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुनेछ ।	विद्यालय व्यवस्थापन समिति वडा कार्यालय स्थानीय तह विद्यालय प्रशासन	विद्यालय, वडा कार्यालय, दातृनिकायहरु, बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु, बालक्लव, गाउँपालिका, गैरसरकारी संस्थाहरु,
घ.बालसहभागिता		
२२. स्थानीय तहको निर्णय प्रक्रियामा १२ देखि १८ बर्षसम्मका बालबालिकाहरुको संस्थागत सहभागिताको संयन्त्र विकास गरी सहभागी गराइएको हुनेछ ।	स्थानीय तह सामुदायिक संस्था उपभोक्ता समिति वडा कार्यालय	विद्यालय, वडा कार्यालय, दातृनिकायहरु, बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु, बालक्लव, गाउँपालिका, गैरसरकारी संस्थाहरु,
२३. स्थानीय तहले सञ्चालन गर्ने योजनामा बालबालिकाको योजना तथा कार्यक्रम समेटिएको हुनेछ ।	विद्यालय प्रशासन स्थानीय तह सामुदायिक संस्था उपभोक्ता समिति वडा कार्यालय विद्यालय प्रशासन	विद्यालय, वडा कार्यालय, दातृनिकायहरु, बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु, बालक्लव, गाउँपालिका, गैरसरकारी संस्थाहरु,
२४. विद्यालय व्यवस्थापन समितिमा संस्थागत तवरबाट बालबालिकाको आवाज सुनिने व्यवस्था सुनिश्चित भएको हुनेछ ।	विद्यालय विद्यालय व्यवस्थापन समिति उपभोक्ता समिति वडा कार्यालय स्थानीय तह	विद्यालय, वडा कार्यालय, दातृनिकायहरु, बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु, बालक्लव, गाउँपालिका, गैरसरकारी संस्थाहरु,
२५. स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिमा बालक्लवको प्रतिनिधित्व हुनेछ ।	संघीय सरकार प्रदेश सरकार स्थानीय तह	विद्यालय, वडा कार्यालय, दातृनिकायहरु, बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु, बालक्लव, गाउँपालिका, गैरसरकारी संस्थाहरु,
२६. गाउँपालिका स्तरिय बालक्लवको सञ्जाल गठन गरी प्रत्येक वडामा बालसमुह गठन भई सक्रिय भएका हुनेछन्।	स्थानीय तह वडा कार्यालय विद्यालय	विद्यालय, वडा कार्यालय, दातृनिकायहरु, बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु, बालक्लव, गाउँपालिका, गैरसरकारी संस्थाहरु,

२७. विहादी गाउँपालिका स्तर तथा सबै वडास्तरमा बालसञ्जाल गठन तथा सक्रिय भएको हुनेछ ।	स्थानीय तह वडा कार्यालय विद्यालय	विद्यालय, वडा कार्यालय, दातृनिकायहरु, बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु, बालक्लव, गाउँपालिका, गैरसरकारी संस्थाहरु,
२८.स्थानीय तहको परिषद (वडा तथा गाउँपालिका) नियमितरुपमा सञ्चालन भएको हुनेछ ।	स्थानीय तह वडा कार्यालय समुदाय	निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु, सामुदायिक विकास संस्थाहरु, उपभोक्ता संस्थाहरु,
२९. विहादी गाउँपालिकाले आफ्नो लागि बालमैत्री व्यवहार, आचारसंहिता, विनियम, निर्देशिका तथा कार्यविधिहरु तर्जुमा गरी पूर्णरुपमा कार्यान्वयनमा ल्याएको हुनेछ ।	स्थानीय तह वडा कार्यालय बालमैत्री समितिहरु	स्थानीय जनप्रतिनिधिहरु, राजनैतिक दल, बालक्लवहरु, शिक्षक, विद्यार्थी,अन्य सरोकारवला संघ संस्थाहरु
३०. विहादीगाउँपालिका र वडाहरुमा बालमैत्री स्थानीय शासन,बालमैत्री संरक्षण तथा प्रवर्द्धन समिति गठन भई क्रियाशिल भएको हुनेछ ।	स्थानीय तह, वडा कार्यालयहरु बालक्लवहरु	स्थानीय जनप्रतिनिधिहरु, सरोकारवला निकायहरु, राजनैतिक दल, शिक्षक विद्यार्थीहरु,
३१.स्थानीय विद्यालयहरुमा विद्यालय व्यवस्थापन समितिहरु क्रियाशिल रहनेछन्।	स्थानीय तह विद्यालय व्यवस्थापन समिति	शिक्षा मन्त्रालय, प्रादेशिक मन्त्रालय, स्थानीय राजनैतिक दल, बालबालिकाको क्षेत्रमा कार्यरत विकास साझेदार राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रिय गैर-सरकारी संस्थाहरु
३२. स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाहरुमा स्वास्थ्य व्यवस्थापन समिति क्रियाशिल रहनेछ ।	स्थानीय तह स्वास्थ्य व्यवस्थापन समिति स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाहरु	सम्बन्धित केन्द्रिय तथा प्रादेशिक मन्त्रालय, स्थानीय जनप्रतिनिधिहरु, सामुदायिक संघ/संस्थाहरु
३३. स्थानीय स्तरमा बालविकास केन्द्र, बालकक्ष तथा पूर्व प्राथमिक कक्षहरु सञ्चालन भएका हुनेछन्।	स्थानीय तह स्थानीय विद्यालयहरु	अभिभावक, सामुदायिक संघ/संस्था अन्य विकास साझेदार संस्थाहरु
३४.स्थानीय स्तरमा बालसञ्जाल र बालक्लवहरुको सक्रियता रहनेछ ।	जिल्ला समन्वय समिति गाउँपालिका, वडा कार्यालय बालक्लव, बालसञ्जाल, सामुदायिक संस्थाहरु	विद्यालय, प्रादेशिक मन्त्रालय, विकास साझेदार संस्थाहरु, अन्य सरोकारवला निकायहरु

विहादी गाउँपालिका

३५. स्थानीय स्तरमा पारालिगल समितिहरु, जस्ता महिला समुहहरुको सक्रियता रहनेछ । यस्ता समितिहरु बलअधिकार, संरक्षण र सम्वर्द्धनमा क्रियाशिल रहनेछन्	स्थानीय तह पारालिगत समिति बाल सञ्जाल, सामुदायिक संस्थाहरु	केन्द्र तथा प्रादेशिक मन्त्रालय स्थानीय बालक्लवहरु, बालमैत्री समितिहरु, विद्यालयहरु, साझेदार संस्थाहरु
३६. वडा तहमा बालसञ्जालको विकास भई गाउँपालिका सम्म उनीहरुको प्रतिनिधित्व भएको हुनेछ ।	स्थानीय तह बाल सञ्जाल, सामुदायिक संस्थाहरु	विषयगत शाखा, बालबालिकाको क्षेत्रमा काम गर्ने स्थानीय साझेदार संस्थाहरु,बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु
३७. बालबालिकाको लागि स्थानीय विकास योजना र लगानी योजना तर्जुमा भई कार्यान्वयन भएको हुनेछ ।	जिल्ला समन्वय समिति गाउँपालिका, वडा कार्यालय	केन्द्रिय तथा प्रादेशिक मन्त्रालयहरु, विषयगत शाखाहरु, स्थानीय जनप्रतिनिधिहरु, विकास साझेदार संघ/संस्थाहरु
३८.गाउँपालिकाको बार्षिक योजना कितावमा नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा भई कार्यान्वयन भएको गाउँपालिका हुनेछ	जिल्ला समन्वय समिति वडा कार्यालय	केन्द्रिय तथा प्रादेशिक मन्त्रालयहरु, विषयगत शाखाहरु, स्थानीय जनप्रतिनिधिहरु, विकास साझेदार संघ/संस्थाहरु
३९. बालबालिका सम्बन्धि स्थिती-पत्र तयारी तथा प्रकाशन र अद्यावधिक भएको हुनेछ ।	जिल्ला समन्वय समिति गाउँपालिका वडा कार्यालय	विषयगत शाखा, जनप्रतिनिधिहरु, विकास साझेदार संघ/संस्थाहरु

अनुसुची २

विस्तारित सूचकहरु

क.स	सूचक	ईकाई	आधार अवस्था	हालको अवस्था	घोषणाको लागि आवश्यक प्रतिशत	न्यूनतम्सूचक पुरा भए नभएको	सूचनाको स्रोत
क	बाल बचाउँ						
१	एउटा सन्तान र अर्को सन्तानको जन्मान्तर कम्तीमा ३ वर्षको	।			७५		घरधुरी सर्वेक्षण
ख	बाल संरक्षण						
१	गाउँपालिकामा सडक बालबालिका मुक्त घोषणा भएको हुनेछ				९०	स्थानीय तहको रेकर्ड	
२	वडा/गापामा रहेका विद्यालयहरु बालबालिकालाई शारीरिक मानसिक यातना मुक्त विद्यालय घोषणा भएका हुनेछन्।				९०	स्थानीय तहको रेकर्ड	
३	कूलतमा लागेका बालबालिकाको लागि बाल सुधार गृह ल्याएको हुनेछन् (उप/महानगरको लागि मात्र)।				७५	स्थानीय तहको रेकर्ड	
ग	बाल विकास						
१	कक्षा १ देखि ८ सम्मका विद्यार्थीहरुको लागि बालमैत्री, र विपत व्यवस्थापन सम्वन्धी अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन हुनेछ।	८०					स्थानीय तहको रेकर्ड
घ	बाल सहभागिता						

१	वडा र स्थानीय तहले उत्कृष्ट कार्य गर्ने वार्षिक रुपमा सम्मान र पुरस्कृत गरेका हुनेछन्।	लाई	७५	स्थानीय तहको रेकर्ड
ङ	संस्थागत विकास			
१	स्थानीय तहमा रहेका प्रहरी (कार्यालय) चौकीहरुमा बालमैत्री बालमैत्री सम्पर्क ईकाई रहेका हुनेछ।	वा	७५	प्रहरी कार्यालयको रेकर्ड
२	विद्यार्थी सवार हुने शैक्षिक संस्थाका सवारी साधनहरु अपांगमैत्री हुनेछन्।	र	७५	शिक्षा शाखाको रेकर्ड
३	गाउँकार्यपालिका/वडा कार्यालय र प्रत्येक स्वास्थ्य बालमैत्री कक्ष रहेको हुनेछ।	एक	७५	स्थानीय तहको रेकर्ड
४	बसपार्क, सिनेमा हल, खेल मैदान जस्ता सार्वजनिक बालमैत्री शौचालय र खानेपानी धाराकोव्यवस्था भएकोहुनेछ।		७५	स्थानीय तहको रेकर्ड
५	स्थानीय तहमा कम्तिमा एक बाल पुस्तकालय वा बालमैत्री सिकाई स्रोत केन्द्र स्थापना भै सञ्चालनमा आएको हुनेछ।		७५	स्थानीय तहको रेकर्ड

विहादी गाउँपालिकाको वडा .....को ...मा बालमैत्री स्थानीय शासन राष्ट्रिय रणनीति २०६८ र बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन कार्यविधि २०६८ ले निर्धारण गरेका सेवा प्रवाह तथा संस्थागत सूचकहरु र प्राप्तीको अवस्था

बालमैत्री स्थानीय शासनका न्यूनतम सेवा सूचकहरु	आधार अवस्था	हालको अवस्था	घोषणाको लागि आवश्यक प्रतिशत
क) बाल बचाउ			
६ महिना सम्मका शिशुलाई आमाले अनिवार्य रुपमा पूर्ण स्तनपान (आमाको दूध मात्रै खुवाउने गराएका हुनेछन्			८०
एक वर्षभित्रका प्रत्येक बालबालिकाहरुले पूर्ण रुपमा खोप(डिपिटी, विसिजी, हेपटाइटिस बि, हिब ३, दादुराको मात्रा) पाएका हुनेछन्।			१००
६ महिना देखि ५ वर्ष सम्मका बालबालिकाहरुले वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खाएका । हुनेछन्			१००
गर्भवती आमाले दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट सुत्केरी गराएका हुनेछन्।			८०
गर्भवती महिलाहरुले कम्तिमा प्रसूति पूर्व चारपटक र प्रसूति पश्चात आमा र नवजात शिशुको कम्तिमा ३ पटक स्वास्थ्य जाँच गराएका हुनेछन्।			८०
गर्भवती महिलाले टिटानस विरुद्धको २ वटा खोप लगाएका हुनेछन्।			१००
गर्भवती तथा सुत्केरी आमाहरुले आईरन चक्की (जम्मा २२५ वटा) खाएका हुनेछन्।			८०
एच्आई भी संक्रमित आमाबाट जन्मिएका सबै बालबालिकाहरुले ARV Prophylaxis पाएका हुनेछन्।			०
सबै घरधुरीमा पिउन योग्य खानेपानीको सुविधा उपलव्ध भएको हुनेछ ।			१००
चर्पी गएपछि, खाना खानु अगाडी र बालबालिकाको दिसा धोए पछि सावुन पानीले हात धुने परिपाटीको विकास भएकोहुनेछ ।			८०

ख) बाल संरक्षण

विहादी गाउँपालिका

५ बर्ष मुनीका सबै बालबालिकाको जन्म दर्ता भएको हुनेछ।	१००
बाल विवाहकोसंख्याामा कमी आएको हुनेछ।	८०
निकृष्ट प्रकारको बालश्रम दर घटेको हुनेछ।	८०
घरपरिवार र समुदायबाट बालबालिका विरुद्ध हुनेहिंसा, वेचविखन, शोषण, दूर्व्यवहार जस्ता घरेलु हिंसा कम गर्नेकार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याईएको हुनेछ।	८०
बाल संरक्षणसम्बन्धी समुदायमा आधारित बाल संरक्षण प्रणालीलाई सञ्चालनमा ल्याईएको हुनेछ ।	८०

विहादी गाउँपालिका

बालमैत्री स्थानीय शासनका न्यूनतम सेवा सूचकहरु	आधार अवस्था	हालको अवस्था	घोषणाको लागि आवश्यक प्रतिशत
४ वर्ष सम्मका बालबालिकाहरु प्रारम्भिक बालविकास कक्षामा भर्ना भएका हुनेछन्।			१००
कक्षा १ को लागि विद्यालय जाने उमेर समूहकाप्रतिशत् बालबालिकाहरु विद्यालय भर्ना भएका हुनेछन्।			१००
५ देखि १२ वर्ष उमेर समूहका बालबालिकाले आधारभूत शिक्षा (१ देखि कक्षा ८ सम्म) पाएका। हुनेछन्			८०
औपचारिक शिक्षाबाट वंचित बालबालिकाको लागि अनौपचारिक शिक्षा प्राप्त गर्ने व्यवस्था भएको हुनेछ ।			८०
प्रत्येक विद्यालयमा छात्र छात्रा को लागि अलग अलग शौचालयको व्यवस्था भएको हुनेछ ।			८०
प्रत्येक विद्यालयमा अतिरिक्त कृयाकलाप सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुनेछ ।			१००
घ) बाल सहभागिता			
ाविहादी गाउँपालिकाको निर्णय प्रक्रियामा १२ देखि १८ वर्षसम्मका बालबालिकाहरुको संस्थागत सहभागिताको संयन्त्र विकास गरी सहभागी गराईएको हुनेछ ।			८०
ाविहादी गाउँपालिका तथा वडालेसञ्चालन गर्ने योजनामा बालबालिकाको योजना तथा कार्यक्रम समेटिएको हुनेछ ।			१००
विद्यालय व्यवस्थापन समितिमा संस्थागत तवरबाट बालबालिकाको आवाज सुनिनेव्यवस्था सुनिश्चित भएको हुनेछ ।			१००
स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिमा बालक्लवको प्रतिनिधित्व हुनेछ ।			१००
गाउँपालिका तथा वडास्तरमा बालक्लवको सञ्जाल र बाल समूह गठन भै क्रियाशील रहेको हुनेछ ।			१००
गाउँपालिका तथा वडातहमा बालसञ्जाल गठन भएकोहुनेछ ।			१००

(ङ) संस्थागत सूचकहरु

वडासभाकोबैठक नियमित रुपमा सञ्चालन भएको हुनेछ	१००
वडाले आफ्नो लागि बालमैत्री व्यवहार, आचार संहिता, विनियम, निर्देशिका तथा कार्यविधिहरु तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याएका हुनेछन	१००
वडामा बालमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन समिति गठन भएकोहुनेछ	१००
स्थानीय विद्यालयहरुमा विद्यालय व्यवस्थापन समिति क्रियाशील रहनेछन्	८०
स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाहरुमा स्वास्थ्य व्यवस्थापन समिति क्रियाशील रहनेछन्	८०
स्थानीयस्तरमा बाल विकास केन्द्र, बाल कक्षा तथा पूर्व प्राथमिक कक्षाहरु सञ्चालन भएका हुनेछन्	८०

बिद्यार्थी गाउँपालिका

बालमैत्री स्थानीय शासनका न्यूनतम सेवा सूचकहरु	आधार अवस्था	हालको अवस्था	घोषणाको लागि आवश्यक प्रतिशत
स्थानीयस्तरमा बाल क्लवहरुको सक्रियता रहनेछ			८०
स्थानीयस्तरमा प्यारालिगल कमिटि जस्ता महिला समूहहरुको सक्रियता रहनेछ र यस्ता कमिटिहरु बाल अधिकार संरक्षण र सम्वर्द्धनमा क्रियाशील रहनेछन्			८०
स्थानीयस्तरमा बाल संजाल विकास भएकोहुनेछ र जिल्लास्तर सम्म उनीहरुकोप्रतिनिधित्व रहनेछ			८०
बालबालिकाका लागि स्थानीय विकास योजना र लगानी योजना तर्जुमा भै कार्यान्वयन भएको हुनेछ			१००
गाउँपालिका तथा वडाकोविकास योजनामा बालबालिकाकासँग सम्बन्धित योजना तथा कार्यक्रम समेटी एकीकृत नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन भएको हुनेछ			८०
बालबालिका सम्बन्धी स्थितीपत्र तयारी तथा प्रकाशन र अद्यावधिक भएको हुनेछ			१००

विद्यादी गाउँपालिका

अनुसुची ३

सूचक प्राप्तिको अवस्था

आधारभुत सूचक

क.स	सूचक	ईकाई	आधार अवस्था	हालको अवस्था	घोषणाको लागि आवश्यक प्रतिशत	न्यूनतम् सूचक पुरा भए नभएको	सूचनाको स्रोत
क	बाल बचाउँ						
१	गर्भवती महिलाहरुले कम्तिमा प्रसूति पूर्व चारपटक र प्रसूति आमा र नवजात शिशुको कम्तिमा ३ पटक स्वास्थ्य जाँच गराएको ।		८०				HMIS
२	गर्भवती महिलालेटिटानस विरुद्धको२ वटा खोप लगाएका हुनेछन्।		८०				HMIS
३	गर्भवती तथा सुत्केरी आमाहरुले आईरन चक्की (जम्मा २२५ वटा) खाएका हुनेछन्।		८०				HMIS
४	गर्भवती आमाको दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट सुत्केरी गराइएका		८०				HMIS
५	६ महिनासम्मको शिशुलाई आमाले अनिवार्य रुपमा पूर्णस्तनपान गराएका (आमाकोदूध मात्रैखुवाउने हुनेछन्।		९०				HMIS
६	छ महिनादेखि पाँच वर्षमुनिका सबै बालबालिकालाई वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खुवाइएको हुनेछ ।		१००				HMIS
७	वडा/गाउँपालिकाका पूर्ण खोप घोषणा भएको हुनेछ ।		१००				स्वास्थ्य शाखा
८	एच्आईभी संक्रमित आमाबाट जन्मिएका सबै बालबालिकाले **Prophylaxis** पाएका हुनेछन्।		१००				घरधुरी सर्वे
९	सबै घरपरिवारले आयोडिनयुक्तनुनको प्रयोग गरेका।		१००				घरधुरी सर्वे
१०	कुपोषण मुक्त वडा/गाउँपालिका घोषणा भएका हुनेछन्।		१००				स्थानीय तहको रेकर्ड

क्र.स	सूचक	ईकाई	आधार अवस्था	हालको अवस्था	घोषणाको लागि आवश्यक प्रतिशत	न्यूनतम् सूचक पुरा भए नभएको	सूचनाको स्रोत
११	सबै घरधुरीमा खानेपानीको सुविधा उपलव्ध भएको हुनेछ।					१००	खानेपानी शाखाको प्रतिवेदन
१२	चर्पी गएपछि, बालबालिकाको दिसा धोए पछि र खाना अघि सावुन पानीले हात धुने परिपाटीको विकास भएको हुनेछ।				८०		घरधुरी सर्वे
१३	खुला दिसामुक्त क्षेत्र (वडा/गाउँपालिका) घोषणा भएको	।				१००	स्थानीय तहको रेकर्ड
ख	बाल संरक्षण						
१	५ वर्षमुनिका सबैबालबालिकाकोजन्म दर्ताभएकोहुनेछ।				१००		स्थानीय तहको रेकर्ड
२	निकृष्ट प्रकारको बाल श्रम अन्त्य गर्दै प्रभावित पुर्नस्थापना भएको हुनेछ।				१००		घरधुरी सर्वे
३	बाल विवाह नियन्त्रण भएको हुनेछ।				९०		घरधुरी सर्वे
४	घरपरिवार, समुदाय, सार्वजनिक स्थान (विद्यालय, सामाजिक चाडपर्व, भेला) मा बालबालिका विरुद्ध हुने हिंसा, वेचबिखन, शोषण, दुर्व्यवहारमा उल्लेख्य कमी आएको हुनेछ।	र			८०		महिला तथा बालबालिका शाखाको रेकर्ड
५	बाल संरक्षण सम्वन्धी समुदायमा आधारित बाल संरक्षण प्रणाली भईसञ्चालनमा ल्याइएकोहुनेछ।				८०		स्थानीय तहको रेकर्ड
६	छाउपडी, कमलरी, छुवाछुत, दाईजोप्रथा जस्ता सामाजिक कुप्रथाको अन्त्य भएको हुनेछ।				९०		महिला तथा बालबालिका शाखाको रेकर्ड
७	१४ बर्षमुनीका बेसहरा बालबालिकाकोस्थानीय तह/समुदायले संरक्षण गरेका हुनेछन्।				९०		स्थानीय तहको रेकर्ड
ग	बाल विकास						

क.स	सूचक	ईकाई	आधार अवस्था	हालको अवस्था	घोषणाको लागि आवश्यक प्रतिशत	न्यूनतम् सूचक पुरा भए नभएको	सूचनाको स्रोत
१	३ देखि ४ वर्षउमेर पुगेका सबैबालबालिका प्रारम्भिक बालविकास कक्षामा भर्ना भै टिकाउदर सतप्रतिशत रहेको हुनेछ। (फरक भएका बालबालिकाको हकमा विशेष व्यवस्था गर्नुपर्ने)				१००		शिक्षा शाखाको प्रतिवेदन
२	५ देखि १४ वर्ष उमेर समूहका सतप्रतिशत बालबालिकाले शिक्षा (१ देखि कक्षा ८ सम्म) पुरा गरेका हुनेछन्।				१००		शिक्षा शाखाको प्रतिवेदन
३	प्रत्येक विद्यालयमा पानिको सुविधा सहित छात्र छात्रा को लागि अलग अलग शौचालयको व्यवस्था भएको हुनेछ।				१००		शिक्षा शाखाको प्रतिवेदन
४	सबै विद्यालयका पूर्वाधार (कक्षा कोठा, फर्निचर, खेलमैदान, धारा) बालमैत्री र अपांगतामैत्री भएका हुनेछन्।				९०		शिक्षा शाखाको प्रतिवेदन
५	प्रत्येक विद्यालयमा अतिरिक्त कृयाकलापसम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुनेछ।				१००		शिक्षा शाखाको प्रतिवेदन
६	सरसफाईयुक्त विद्यालय कायम गर्न सबै विद्यालयले कुहिने र नकुहिने फोहोर अलग अलग विर्सजन गर्नेव्यवस्था गरेका हुनेछन्।				९०		शिक्षा शाखाको प्रतिवेदन
७	आधारभूत शिक्षा पश्चात विद्यालय शिक्षाबाट बञ्चित भएका वालवालिकाहरुले जीवनउपयोगी शिक्षा (व्यसायिक तथा सिपमूलक तालिम) प्राप्त गरेका हुनेछन्।				८०		स्थानीय तहको रेकर्ड
घ	बाल सहभागिता						
१	गाँउपालिका तहमा समावेसी आधारमा बालसञ्जाल गठन भई क्रियाशील (न्यूनतम्वार्षिक ३ वटा बैठक, ३ वटा कार्यक्रम सञ्चालन) रहेका हुनेछन्।				८०		स्थानीय तहको रेकर्ड
२	गाँउपालिकाका वडा, वस्ती वा टोल र विद्यालयहरुमा समावेसी आधारमा बालक्लव गठन भै क्रियाशील (न्यूनतम्वार्षिक ३ वटा बैठक, ३ वटा कार्यक्रम सञ्चालन) रहेका हुनेछन्।				८०		स्थानीय तहको रेकर्ड

क.स	सूचक	ईकाई	आधार अवस्था	हालको अवस्था	घोषणाको लागि आवश्यक प्रतिशत	न्यूनतम् सूचक पुरा भए नभएको	सूचनाको स्रोत
३	प्राथमिक तहभन्दा माथिका सबै विद्यालय व्यवस्थापन समितिमा बालक्लव/संजालको प्रतिनिधित्व रहनेछ ।				१००		शिक्षा शाखाको रेकर्ड
४	स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिमा बालक्लव/संजालको प्रतिनिधित्व	।			१००		स्थानीय तहको रेकर्ड
५	स्थानीय तहमा रहेका बालबालिका सम्बन्धि सरोकारका संरचना/समितिहरुमा १२ देखि १८ वर्षका बालबालिकाको सहभागिता सुनिश्चित गरिएको हुनेछ ।				८०		स्थानीय तहको रेकर्ड
६	स्थानीय निकायले सञ्चालन गर्ने योजनामा बालबालिकाको कार्यक्रम समेटिएको हुनेछ ।	तथा			८०		स्थानीय तहको रेकर्ड
ङ	संस्थागत विकास						
१	वडा/गाउ तहमा बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु गठन भै क्रियाशिल रहेका हुनेछन्।			१००			स्थानीय तहको रेकर्ड
२	स्थानीय तहहरुले आफ्नो लागि बालमैत्री आचार संहिता र नीति तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याएका हुनेछन्।			८०			स्थानीय तहको रेकर्ड
३	गाउँपालिकाको प्रत्येक वडामा कम्तिमा एक बाल उद्यान सहितको बालमैत्री सिकाई केन्द्र सञ्चालनमा रहेको हुनेछ ।			१००			स्थानीय तहको रेकर्ड
४	बालबालिकाको वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) को आधारमा स्थानीय तहको विकास योजना निर्माण र बालबालिकाको लागि लगानी तर्जुमा भैकार्यान्वयन भएकोहुनेछ ।			१००			सभाको निर्णय
५	स्थानीय तहको योजना तर्जुमा पूर्व वार्षिक रुपमा वडापालिकारगाउँ तहमा बालभेला आयोजना गरि बालभेलाले प्राथमिकता तोकेका विषयलाई स्थानीय तहकोयोजना तर्जुमा प्रक्रियामा समावेश गरिएको हुनेछ ।				१००		स्थानीय तहको रेकर्ड
६	स्थानीय तहमा बालबालिका सम्बन्धी स्थितीपत्र तयारी तथा प्रकाशन र अद्यावधिक भएकोहुनेछ ।				१००		स्थानीय तहकोरेकर्ड

केराबारी गाउँपालिका

अनुसुची ३ ख

स्थानीय शासनका रणनीतिहरु

स्थानीय तहको वर्गिकरण देहाय वमोजिम हुनेछ :

स्थानीय तहको वर्गिकरण	प्राप्त अंक (प्रतिशतमा)		कैफियत
	आधारभुत सूचक	विस्तारित सूचक	
बालमैत्री स्थानीय तह (वडा/गापा)	८० वा तोकिएको भन्दा वढी	७५ वा तोकिएको भन्दा	यस वर्गका स्थानीय तह बालमैत्री घोषणा हुन सक्नेछन्
बालमैत्री उन्मुख स्थानीय तह (वडा/गापा)	७० देखि ७९	६५ देखि ७४	यस वर्गका स्थानीय तहलेकमजोर रहेका सूचकहरुमा सुधार गरेमा बालमैत्री घोषणा हुन सक्नेछन्
बालमैत्री स्थानीय शासन अवलम्वन गरेको स्थानीय तह (वडा/गापा)	५० देखि ६९	४५ देखि ६४	यस वर्गका स्थानीय तहले बालमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन गर्नथप कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ
बालमैत्री तटस्थ स्थानीय तह	५० भन्दा कम	४५ भन्दा कम	यस वर्गका स्थानीय तहले बालमैत्री स्थानीय शासन अवलम्वन गर्नु पर्दछ

स्पष्टिकरण:

(१) यदि कुनै सूचकमा सवै/शतप्रतिशत भनि तोकिएको रहेछ भने त्यस्ता सूचकमा शतप्रतिशत अंक प्राप्त भएका वडा/स्थानीय तह मात्र बालमैत्री वडा/गाउँपालिका/ घोषणा हुन सक्नेछन्।

(२) विस्तारित सूचक पुरा नभए पनि बालमैत्री वडा घोषणा गर्न वाधा पुग्ने छैन ।

अनुसुची- ४

बालमैत्री स्थानीय शासनका तहगत खुड्किलाहरु

(कार्यविधिको नियम ६ सँग सम्बन्धित)

पहिलो खुड्किलो: बालमैत्री स्थानीय शासनको अवधारणाको अभिमुखीकरण, विकास तथा विस्तार

दोस्रो खुड्किलो: बालमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन गाउँ, वडा र गाउँपालिकास्तरकोसमिति गठन

चौथो खुड्किलो: वडा र गाउँपालिकामा बालमैत्री स्थानीय शासन सम्पर्क इकाई वा शाखाको संस्थागत प्रवन्ध

पाँचौं खुड्किलो: निश्चित सूचक/मापदण्डका आधारमा वडा तथा गाउँपालिकाको छनौट

छैठौं खुड्किलो: बालबालिकाको वस्तुगत विवरण तयारी

सातौं खुड्किलो: बालकोषको स्थापना

आठौं खुड्कीलो: बाल क्लब तथा सामुदायिक संस्थाहरुको गठन, विकास र परिचालन

नवौं खुड्कीलो: सरोकारवालाहरुको पहिचान, समन्वय र संजाल निर्माण

दशौं खुड्कीलो: सरोकारवालाहरुबाट बालमैत्री स्थानीय शासन सञ्चालनको प्रतिवद्धता घोषणा

एघारौं खुड्कीलो: आवधिक र वार्षिक योजना तर्जुमा, लगानीको सुनिश्चितता र योजना कार्यान्वयन बाह्रौं खुड्कीलो बालबालिकाको स्थिति पत्र तर्जुमा र सार्वजनिकीकरण तेह्रौं खुड्कीलो अनुगमन, समीक्षा र मूल्यांकन

चौधौं खुड्कीलो: स्थानीय तह अन्तर्गत वडा तथा गाउँपालिकाको परिषदबाट आफ्नो कुल पूँजीगत वजेट कम्तिमा २० प्रतिशत रकम बालबालिकाको क्षेत्रमा लगानी गर्ने प्रतिवद्धता सहितको परिषद्को निर्णय

पन्ध्रौं खुड्किलो: बालमैत्री स्थानीय शासनको न्यूनतम्सेवा सूचकको निर्धारण

सोह्रौं खुड्किलो: बालमैत्री गाउँ, वडा , गाउँपालिका र जिल्लाको घोषणा तथा यसको निरन्तरता ।

अनुसुची –५

घरधुरी सर्भेक्षण फारमको नमुना

(कार्यविधिको दफा ६.१ को (ज) सँग सम्बन्धित)

विहादी गाउँपालिकाको कार्यालय
बालबालिका अवस्था सर्वेक्षण प्रश्नावली २०७४

प्रोफाइलको कभर पृष्ठ गाउँपालिकाको नक्सा मन्तव्य (आवश्यक भएमा)

१. गाउँपालिकाको परिचय १.१ गाउँपालिकाको भौगोलिक अवस्थिति १.२ हावापानी, १.३ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि तथा विशेषता १.४ गाउँपालिकाको आर्थिक अवस्था १.५ गाउँपालिकाका बासिन्दाहरुको प्रमुख व्यवसाय तथा रोजगारीको अवस्था १.६ विकासका सम्भावना, अवसर, चुनौती र समस्याहरु

२. बालमैत्री स्थानीय शासनको अवधारणा र कार्यक्षेत्र २.१ बालबालिकाको परिभाषा तथा बालमैत्री स्थानीय शासन

व्यवस्थाको आवश्यकता २.२ विद्यमान ऐन नियममा बालबालिकासम्बन्धी भएको व्यवस्था २.३ जिल्ला, नगर तथा गाउँस्तरीय योजनामा बालबालिकासम्बन्धी भएको व्यवस्था २.४ बाल समूह वा बाल क्लवहरु २.५ बालमैत्री गाउँपालिकाको अवधारणा २.६ बालमैत्री स्थानीय शासनको कार्यक्षेत्र २.७ बाल अधिकार (बाल बचाउ, बाल संरक्षण, बाल विकास, बाल सहभागिता) २.८ बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यक्रमका साझेदार तथा सहयोगी संस्थाहरु २.९ बालमैत्री सुशासनयुक्त गाउँपालिकाको स्थापनाका लागि अवसर र सम्भावनाहरु

३. जनसंख्या ३.१ उमेर समूह तथा जातिगत आधारमा जनसंख्या ३.२ मातृभाषाका आधारमा जनसंख्या ३.३ जनसंख्या वृद्धिदर ३.४ जन्म दर्तासम्बन्धी विवरण ३.५ बाल विवाहको अवस्था ३.६ परिवार संख्या र प्रतिपरिवार औसत बालबालिका संख्या

४. बाल तथा मातृ स्वास्थ्य
- ४.१ सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम
- ४.२ खोप लगाउने बालबालिकासम्बन्धी विवरण
- ४.३ बालबालिकामा पोषणको स्थिति
- ४.४ बालबालिकामा देखा पर्ने गरेका मुख्य रोगहरु र तिनको उपचार व्यवस्था

४.५ परिवार नियोजनको साधन प्रयोगकर्ताको विवरण ४.६ प्रसूति पूर्व चारपटक र प्रसूति पश्चात आमा र नवजात कम्तिमा २ पटकस्वास्थ्य परीक्षण गराउने गर्भवती महिलाहरुको विवरण ४.७ दक्ष जनशक्तिबाट सुत्केरी गराउने महिलाहरुको विवरण ४.८ नियमित रुपमा तौल लिइएका बालबालिकासम्बन्धी विवरण ४.९ भिटामिन “ए” तथा जुकाको औषधि खाएका बालबालिकासम्बन्धी विवरण ४.१० आयोडिनयुक्त नुनकोप्रयोग गर्ने घरपरिवार विवरण ४.११सार्वजनिक तथा निजी चर्पी र सरसफाईसम्बन्धी विवरण ४.१२खानेपानीको स्रोत तथा उपलव्धतासम्बन्धी विवरण

५. शैक्षिक अवस्था
- ५.१ महिला तथा बालबालिकाको साक्षरता विवरण
- ५.२ शैक्षिक संस्थाहरुको विवरण

५.३ छात्रछात्राको विवरण

५.४ विद्यार्थी भर्ना दर

५.५ कक्षा दोहोऱ्याउने विद्यार्थीसम्बन्धी विवरण

५.६ छात्रवृत्ति प्राप्त विद्यार्थी विवरण

५.७ तहगत रुपमा कुल शिक्षकसम्बन्धी विवरण (शिक्षक शिक्षिका विवरण)

५.८ शिक्षकको तालिमसम्बन्धी विवरण

५.९ गाउँपालिकास्तरमा विद्यार्थी र शिक्षकको अनुपात

५.१० विद्यालयमा खानेपानीको सुविधा

५.११ छात्रछात्राको लागि शौचालयको व्यवस्था

५.१२ कक्षा कोठा, फर्निचर, खेल मैदानसम्बन्धी विवरण

५.१३ विद्यालय जान लाग्ने समय

५.१४ बिद्यालय जान छोड्नेहरु सम्बन्धी विवरण

५.१५ बाल विकास केन्द्र वा पूर्व प्राथमिक विद्यालयको विवरण

विद्यादी गाउँपालिका

६. बाल संरक्षण

६.१ द्वन्द्व पीडित तथा जोखिममा परेका बालबालिकासम्बन्धी विवरण

६.२ विस्थापित बालबालिकासम्बन्धी विवरण

६.३ बालश्रमिकसम्बन्धी विवरण

६.४ बाल यौन शोषण तथा बेचबिखनसम्बन्धी विवरण

६.५ सडक बालबालिकाको विवरण

६.६ कुलतमा लागेका बालबालिकाको विवरण

६.७ उमेर समूह अनुसार मृत्यु हुने बालबालिकाको विवरण

६.८ खाद्यान्न संकटमा परेका बालवालिकाको विवरण

६.९ जाडो तथा गर्मीका कारण मृत्य हुने गर्भवती महिला तथा बालबालिकाको विवरण

६.१० संस्थागत हेरचाहमा रहेका बालबालिका सम्बन्धी विवरण

७. आर्थिक विकास

७.१ पेशा तथा रोजगारीको अवस्थासम्बन्धी विवरण

७.२ युवा रोजगारीसम्बन्धी विवरण

७.३ रोजगारीका लागि विदेशमा गएकाहरुको विवरण

७.४ दैनिक कार्य घण्टा विवरण (महिला, पुरुष)

८. प्रकोप तथा शान्ति सुरक्षा

८.१ प्रकोपको विवरण

८.२ प्रकोपबाट भएको क्षतिको विवरण

८.३ बाल अपराधको विवरण

विद्यार्थी गाउँपालिका

अनुसुचि–६

बालमैत्री स्थानीय शासनका संस्थागत सूचकहरु र प्राप्त उपलब्धिहरु

विहादी गाउँपालिकाको वडा नं.२ को बर्राचौरमा बालमैत्री स्थानीय शासन राष्ट्रिय रणनीति र बालमैत्री स्थानीय शास कार्यान्वयन कार्यविधिले निर्धारण गरेका सेवा प्रवाह तथा संस्थागत सूचकहरु र प्राप्तीको अवस्था

बालमैत्री स्थानीय शासनका न्यूनतम सेवा सूचकहरु	आधार अवस्था	हालको अवस्था	घोषणाको लागि आवश्यक प्रतिशत
क) बाल बचाउ	-		
६ महिना सम्मको शिशुलाई आमाले अनिवार्य रुपमा पूर्णस्तनपान (आमाको दूध मात्रै खुवाउने गराएका हुनेछन्			८०
एक वर्षभित्रका प्रत्येक बालबालिकाहरुले पूर्ण रुपमा खोप(डिपिटी, विसिजी, हिब ३, दादुराको मात्रा) पाएका हुनेछन्।			१००
६ महिना देखि ५ वर्ष सम्मका बालबालिकाहरुले वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल हुनेछन्।			१००
गर्भवती आमाले दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट सुत्केरी गराएका हुनेछन्।			८०
गर्भवती महिलाहरुले कम्तिमा प्रसूति पूर्व चारपटक र प्रसूति पश्चात आमा र शिशुको कम्तिमा ३ पटक स्वास्थ्य जाँच गराएका हुनेछन्।			८०
गर्भवती महिलाले टिटानस विरुद्धको २ वटा खोप लगाएका हुनेछन्।			१००
गर्भवती तथा सुत्केरी आमाहरुले आईरन चक्की (जम्मा २२५ वटा) खाएका हुनेछन्।			८०
एच्आई भी संक्रमित आमाबाट जन्मिएका सबै बालबालिकाहरुलेARV Prophylaxis पाएका हुनेछन्।			०
सबै घरधुरीमा पिउन योग्य खानेपानीको सुविधा उपलव्ध भएको हुनेछ ।			१००
चर्पी गएपछि, खाना खानु अगाडी र बालबालिकाको दिसा धोए पछि सावुन पानीले हात धुने परिपाटीको विकास भएको हुनेछ ।			८०
ख) बाल संरक्षण			
५ बर्ष मुनीका सबै बालबालिकाको जन्म दर्ता भएको हुनेछ ।			१००
बाल विवाहको संख्यामा कमी आएको हुनेछ ।			८०
निकृष्ट प्रकारको बालश्रम दर घटेको हुनेछ ।			८०
घरपरिवार र समुदायबाट बालबालिका विरुद्ध हुने हिंसा, वेचविखन, शोषण, जस्ता घरेलु हिंसा कम गर्ने कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याईएको हुनेछ ।			८०
बाल संरक्षण सम्बन्धी समुदायमा आधारित बाल संरक्षण प्रणालीलाई संचालनमा हुनेछ ।			८०
ग) बाल विकास			
४ वर्षसम्मका बालबालिकाहरु प्रारम्भिक बालविकास कक्षामा भर्ना भएका हुनेछन्।			१००
कक्षा १ को लागि विद्यालय जाने उमेर समूहका प्रतिशतश् बालबालिकाहरु विद्यालय भर्ना भएका हुनेछन्।			१००
५ देखि १२ वर्ष उमेर समूहका बालबालिकाले आधारभूत शिक्षा (१ देखि कक्षा ८ सम्म) पाएका हुनेछन्।			८०

बालमैत्री स्थानीय शासनका न्यूनतम सेवा सूचकहरु	आधार अवस्था	हालको अवस्था	घोषणाको लागि आवश्यक प्रतिशत
औपचारिक शिक्षाबाट वंचित बालबालिकाको लागि अनौपचारिक शिक्षा प्राप्त गर्ने व्यवस्था हुनेछ ।			८०
प्रत्येक विद्यालयमा छात्र छात्रा को लागि अलग अलग शौचालयको व्यवस्था भएको हुनेछ ।			८०
प्रत्येक विद्यालयमा अतिरिक्त कृयाकलाप सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन भएको हुनेछ ।			१००
घ) बाल सहभागिता			
विहादी गाउँपालिकाको निर्णय प्रक्रियामा १२ देखि १८ वर्षसम्मका बालबालिकाहरुको सहभागिताकोसंयन्त्र विकास गरी सहभागी गराईएकोहुनेछ ।			८०
विहादी गाउँपालिका तथा वडाले संचालन गर्ने योजनामा बालबालिकाको योजना तथा समेटिएको हुनेछ ।			१००
विद्यालय व्यवस्थापन समितिमा संस्थागत तवरबाट बालबालिकाको आवाज सुनिने व्यवस्था सुनिश्चित भएको हुनेछ ।			१००
स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिमा बाल क्लवको प्रतिनिधित्व हुनेछ ।			१००
गाउँपालिका तथा वडास्तरमा बालक्लवको सञ्जाल र बाल समूह गठन भई क्रियाशील रहेकोहुनेछ ।			१००
गाउँपालिका तथा वडा तहमा बाल संजाल गठन भएको हुनेछ ।			१००
(ङ) संस्थागत सूचकहरु			
वडासभाको बैठक नियमित रुपमा संचालन भएको हुनेछ			१००
वडाले आफ्नो लागि बालमैत्री व्यवहार, आचार संहिता, विनियम, निर्देशिका तथा कार्यविधिहरु तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याएका हुनेछन			१००
वडामा बालमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन समिति गठन भएको हुनेछ			१००
स्थानीय विद्यालयहरुमा विद्यालय व्यवस्थापन समिति क्रियाशील रहनेछन्			८०
स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाहरुमा स्वास्थ्य व्यवस्थापन समिति क्रियाशील रहनेछन्			८०
स्थानीय स्तरमा बाल विकास केन्द्र, बाल कक्षा तथा पूर्व प्राथमिक कक्षाहरु संचालन भएका			८०
स्थानीयस्तरमा बाल क्लवहरुको सक्रियता रहनेछ			८०
स्थानीयस्तरमा प्यारालिगल कमिटि जस्ता महिला समूहहरुको सक्रियता रहनेछ र यस्ता कमिटिहरु			८०

विहादी गाउँपालिका

बाल अधिकार संरक्षण र सम्वर्द्धनमा क्रियाशील रहनेछन् स्थानीयस्तरमा बाल संजाल विकास भएकोहुनेछ र जिल्लास्तर सम्म उनीहरुकोप्रतिनिधित्व रहनेछ		८०
बालबालिकाका लागि स्थानीय विकास योजना र लगानी योजना तर्जुमा भै कार्यान्वयन	हुनेछ	१
गाउँपालिका तथा वडाकोविकास योजनामा बालबालिकाकासंग सम्बन्धित योजना तथा कार्यक्रम		८०
समेटी एकीकृत नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन भएको हुनेछ बालबालिका सम्बन्धी स्थितीपत्र तयारी तथा प्रकाशन र अद्यावधिक भएको हुनेछ		१००

अनुसुची-७

प्रगती प्रतिवेदनको ढाँचा

(कार्यविधिको दफा १४ (ख) सँग सम्बन्धित)

१ कार्यक्रम/योजनाहरुको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति विवरण (चौमासिक/अर्धवार्षिक/वार्षिक) आर्थिक वर्ष :
जिल्ला : गाउँपालिकाको नाम : प्रगति प्रतिवेदन : चौमासिक (प्रथम/दोस्रो/तेश्रो), वार्षिक
कार्यक्रम/योजनाहरुको भौतिक वित्तीय स्थिति
योजनाको नाम

वडा नं./ स्थान

योजनाको कुल लागत (रु.) स्थानीय निकायबाट व्यहोरिने अनुदान रकम (रु) सुरु हुने मिति सम्पन्न हुने मिति

किसिम (साल- वसाली/ नया)

योजनाको लाभान्वित संख्या कैफियत

अनुदान

आन्तरिक स्रोत

जनसह भागिता जम्मा

भौतिक लक्ष्य

भौतिक प्रगति वित्तीय लक्ष्य

वित्तीय प्रगति बालक वालिका

जम्मा

कार्यान्वयनमा देखिएका समस्याहरु :

समाधानका लागि सम्भावित सुझावहरु :

....पेश गर्ने स्वीकृत गर्ने

२ समष्टिगत प्रगति प्रतिवेदन

जिल्लाः गाउँपालिका : आर्थिक वर्षः

क.सं. क्रियाकलाप इकाई

विद्री गाउँपालिका

भौतिक वित्तीय उपलब्धि लक्ष्य प्रगति लक्ष्य प्रगति

कुल जम्मा

.... तयार गर्ने स्वीकृत गर्ने

३ योजना तथा कार्यक्रमको विवरण क्र. स.

आयोजनाको नाम वडा नं.

बस्ती/गाउँपालिका स्वीकृत भएको मिति खर्च व्यहोर्ने निकाय

बाह्य स्रोत

आन्तरिक स्रोत अन्य (स्थानीय सहभागिता भएमा सो समेत) जम्मा कार्यान्वयन गर्ने संस्था

कार्य प्रारम्भ भएको मिति सम्पन्न हुने मिति ...

.... तयार गर्ने स्वीकृत गर्ने मिति :

विझादी गाउँपालिका

अनुसुची-८

बालबालिकाको लागि स्थानीय लगानी योजनाको ढाँचा

घरधुरी सर्वेक्षण फारमको नमुना (दफा ६ (६) संग सम्बन्धित)

परिवार र व्यक्तिको गणना गर्दा अक्सर बसोवास गरेको ठाँउबाट गर्नुपर्दछ। उत्तर लेख्दा चिन्ह लगाउने ठाउँमा संकेतमा गोलो चिन्हलगाउनु पर्दछ। लेख्नुपर्नेभएमा स्पष्ट अक्षर वा अंकमा लेख्नुपर्दछ। कोडहरु लेख्नुपर्नेठाउँमा स्पष्ट अंक वा अक्षरमा लेख्नुपर्दछ।

गाउँपालिकाको नामः

वडा नं.

बस्ती कोड नं. बस्तीको नाम

घर क्र.सं........
परिवार क्र.सं...........

१.परिवार मूलीको नाम ....

लिङ्ग १ महिला २ पुरुष ३) तेस्रो लिंगी
२. जाति

३ धर्म
४ मातृभाषा
५. परिवार संख्या

६.तपाईको परिवारको खानेपानीको मुख्य स्रोत कुन हो ?
क) पाइपको धाराको पानी प्रयोग गर्ने
ख) १५ मिनेटसम्मको दुरीमा
ग) १५ देखी ३० मिनेटको दुरीमा
घ) ३० मिनेटभन्दा बढी समय लाग्ने
प्रयोग गर्ने) इनार, कुवा, जरुवाकोपानी प्रयोग गर्ने घ) नदी, कुलो, नहर, पोखरीकोपानी प्रयोग गर्ने ङ) आकाशे पानी संकलन गरी प्रयोग गर्ने च) .... (खुलाउने) को पानी प्रयोग गर्ने

७. खानेपानी ल्याउन (जाँदा आउँदा) लाग्ने समय क) घरैमा भएको

८. शौचालयको अवस्था क) कच्ची
(१) वायोग्यासमा जडान भएको
(२) ढलमा शौचालय जडान भएको

ग) शौचालय नभएको

९. तपाईको घरमा खानखानु अगाडी,बच्चाको दिसा धोएपछि र शौचालय गएर आएपछि हात के ले धुनुहन्छ ? साबुनपानी ( ) ख) खरानी पानी ( ) ग) घ) ढुङ्गा/माटो ( ) ङ) केही पनि नगर्ने ( )

१०. परिवारकोकुनैसदस्य विरामी भएमा उपचारका लागि सबैभन्दा पहिला कहाँजानुहुन्छ ? क) लामा, धामी, झाँक्री
ख) परंपरागत वैद्य ग) स्थानीय स्वास्थ्य संस्था/चौकी घ) अस्पताल (निजी, सरकारी) ङ) अन्य भए (खुलाउने) ....

११ . नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा पुग्न लाग्ने समय क) उपस्वास्थ्य चौकी / स्वास्थ्य चौकी / प्राथमिक स्वास्थ्य

केन्द्र रह स्थान ....दूरी.......... र पुग्न लाग्ने समय (.................... घण्टा/दिन) ख) अस्पताल

रहेको स्थान

..............दूरी .... र पुग्न लाग्ने समय (............. घण्टा/दिन)

१२. बालबालिका बिरामी पर्दा तुरुन्त उपचार गर्ने आर्थिक क्षमता छ ?
क) छ

ख) छैन

१३ वितेको २ बर्षभित्र जन्मेका बालबालिकाको विवरण लिंग जन्मेको जीवित शिशुको जम्मा संख्या जन्मने बेगुति दुध खुवाएको संख्या जन्मने वितिक्कै बेगुति दुध नखुवाएको संख्या ६ महिनासम्म आमाको दुध म संख्या

६ महिनासम्म आमाको दुध र अन्य खानेकुरा पनि खुवाएको संख्या २ महिना वा सो भन्दा कम मात्र

आमाको दुध खुवाएको संख्या

बालक बालिका तेस्रोलिंगी
जम्मा
१४ तपाईंलाईबालरोग तथा खोपहरुको बिषयमा जानकारी छ ? क) छ ख) छैन

१५ एक वर्षमुनिका बालबालिकालाई खोप लगाएको विवरण लिङ्ग जम्मा संख्या
बि.सि.जी. **(BCG)** लगाएको लगाएका

डि.पि.टि १ **(DPT1)** लगाएको

डि.पि.टि २ लगाएको संख्या

डि.पि.टि ३ लगाएको संख्या

दादुरा/रुबेला बिरुद्धकोखोप लगाएकोहेपटाईटिस वी बिरुद्धकोखोप लगाएकोसंख्या

संख्या बालक संख्या

बालिका संख्या

तेस्रो लिंगी

जम्मा

१६. पाँच वर्षमुनिका बालबालिकालाईवर्षको२ पटक भिटामिन ए, जुकाको औषधी र पोलियो थोपा खुवाएको विवरण

लिङ्ग
जम्मा संख्या
भिटामिन ए खुवाएका बालबालिकाको संख्या

जुकाको औषधी
खुवाएका बालबालिकाको संख्या
पोलियो थोपा खुवाएका बालबालिकाको संख्या
बालक
वालिका संख्या
तेस्रो लिंगी संख्या जम्मा

१७. बितेको१ वर्षभित्रकोतपाईकोपरिवारमा रहेका गर्भवती महिलाकोस्वास्थ्य अवस्था बारेजानकारी गर्भवती आमाको विवरण गर्भवती परीक्षण गरेको पटक (संख्या) आइरन चक्की को प्रयोग (चक्कि संख्या) टि. टि. खोप लगाए संख्या प्रसूति भए नभएको प्रसूति कहाँ भएको (तलको कोठामा नम्बर लेख्ने)
१. स्वास्थ्य संस्थामा,
२. घरमा स्वास्थ्यकर्मीको सहयोगमा,
३. घरमा स्वास्थ्य कर्मीको सहयोग बिना
४. अन्य .... नवजात शिशुको जाँच गराएको संख्या
१८. तपाईको परिवारमा एच्आईभी संक्रमित आमावाट जन्मेका बालवालिका छन्?

१. छन् २. छैनन
यदि

छन् भने उनीहरुले **ARV Prophylaxis** पाएका छन्? १. छन् २. छैनन्

१९. तपाईको परिवारको १८ वर्षभन्दा मुनिको सदस्यलाई कुनै दीर्घ रोग लागेको छ ?

१. छ २. छैन यदि लागेको छ भने देहायको विवरण खुलाउनुहोस्:

रोगको नाम बालिका बालक तेस्रो लिंगी जम्मा एच.आई.भि./एड्स क्षयरोग क्यान्सर मधुमेह (चिनीरोग) मुटु मृगौला अन्य

२०. तपाईको परिवारमा दीर्घ रोगको कारण विगत १० वर्षमा १८ वर्ष भन्दामुनिका कुनै सदस्यको मृत्यु १. छ २. छैन यदि छ भने देहायको विवरण खुलाउनुहोस्:
भए मृत्यु गराउने रोगको नाम महिला पुरुष तेस्रोलिंगी जम्मा एच.आई.भि./ एड्स
क्षयरोग
क्यान्सर
मधुमेह
(चिनी रोग) मुटु मृगौला अन्य ....

२१. बितेको १ वर्षभित्र तपाईंको परिवारमा ५ वर्षमुनिका कुनै बालबालिकाको मृत्यु भएको छ ?

१) छ

२) छैन

भने कतिजनाको मृत्यु भएको थियो र के कारणबाट मृत्यु भएको थियो ?

लिङ्ग मृत्यु भएको जम्मा संख्या मृत्यु हुनाको कारण बालक
बालिका

तेस्रो लिंगी

जम्मा

२२. दुई बालबालिका चिन्ह भएको आयोडिनयुक्त नुन प्रयोग गर्ने गर्नुभएको छ ? क) छ
ख) छैन

२३. ५ बर्ष मुनिका बालबालिकाले पोषिलो खाना (दिनको कम्तिमा ३ पटक दुघ, लिटो, भात, फलफुल र सागसव्जी) ख
पाउँछन्? क) पाउँछन् ख) पाउँदैनन्

२४. तपाईंको परिवारका १ वर्ष मुनिकाको मासिक र १ वर्ष भन्दा माथि ५ वर्ष सम्मका तौल लिने गरिए

बालबालिकाहरुको त्रैमासिक रु को छ ? १. छ
२. छैन

छ भने पाँच वर्ष मुनिका बालबालिकाको तौल (वजन)
क्र.सं. उमेर (महिनामा) तौल (वजन) कुपोषण तौल) छ पोषणयुक्त (ठिक तौल) छ

२५. पाँच वर्षमुनिका र ६ वर्षदेखि १८ वर्षसम्मका बालबालिकाको जन्म दर्ता गराएको विवरण
५ वर्षमुनिका बालबालिका ६ देखि १८ वर्षसम्मका बालबालिका लिंग जम्मा संख्या जन्म दर्ता गराएको संख्या जन्म दर्ता नगराएक संख्या जम्मा संख्या जन्म दर्ता गराएको संख्या जन्म दर्ता नगराएको संख्या
बालक बालिका तेस्रो जम्मा

२६. गएको ३ वर्षभित्र तपाईंको परिवारमा कसैको विवाह भएको भए सो को विवरण। दिनुहोस्

विवाह भएको संख्या

विवाह गर्दाको उमेर कति वर्षको थियो १) २) ३) ४) ५) ६) ७) पुरुष महिला तेस्रो लिंगी
जम्मा

२७. तपाईको परिवारका १८ वर्षसम्मका बालबालिका अरुको घरमा काम गर्न बसेका? १.छन् २. छैन यदि

छन्भने क) बालक संख्या .... ख) बालिका संख्या .... ग) तेस्रो लिंगी

....

वच्चाको उमेर कति छ (वर्ष)

लिंग (बालक, बालिका, तेस्रो लिंगी)

कामकोकिसिम कति घण्टा काम गर्छन्

यो काम गरेको कति वर्ष भयो

वार्षिक कति रुपिया पाउछन्(जिन्सि भए नगदमा मिलाएर भन्ने)

वर्षमा कति पटक तपाई आफ्नो वच्चालाई भेट्न सक्नुहुन्छ

विद्यालयमा पढ्ने गरेको

व्यक्तिगत घर

होटल, पसल

छ छैन

२८. तपाईकोपरिवारका बालबालिकाहरुले कस्ता प्रकारका बालश्रम गरिरहेका छन्? क) बालभरिया ( ))
ग) होटल/पसलमा काम(गर्ने घ) यातायात बालश्रम अर्काको घरमा काम गर्ने (

२९. बालबालिकाहरु घरबाहिर काम गरेको भए गरेको ठाउँमा के कस्तो समस्या भोग्ने गरेका? छन् कं) गाली/गलौज ख) कुटपिट ग) खानामा भेदभाव घ) यौन शोषण ङ) मनोवैज्ञानिक तनाव च) खेल्न भेदभाव वा खेल्न नदिने छ) अन्य....................

३०. तपाईंको परिवारमा बालबालिकाले कमजोरी गरेमागर्नुकेहुन्छ ?
ग) खानामा बन्देज घ) कोठामा थुन्ने ङ) सम्झाउने
तनाव दिने छ) अन्य ....

क) गाली ख) कुटपीट च) हेप्ने, निन्दा गर्ने वा मनोवैज्ञाकि असर

३१. तपाईंकोघरमा छोरा र छोरीमा कुनैफरक व्यवहार गर्नेगर्नुभएकोछ ? छ) छैन)
यदि छ भने, क) शिक्षामा
ख) खानपिनमा ग) घरेलु काममा घ) पोशाकमा ङ) अन्य..............

३२. तपाईंको परिवारका बालबालिकाहरुले विद्यालयमा गल्ती गरेमा बिद्यालयमा निम्न यातना पाउने गरेका? छन् क) कान समातेर उठ्बस् ख) कुटपीट ग) कक्षा कोठाबाट निष्कासन घ) बेन्चमा उभ्याउने घ) शौचालयमा थुन्नेङ) गालि गर्ने च) हेप्ने, निन्दा गर्नेवा मनोवैज्ञानिक तनाव दिने छ) अन्य...........

३३. तपाईंको परिवारको बालबालिकाहरुमा यौनशोषणको कुनै घटना घटेको छ ? क) छ

ख) छैन

३४ एक वर्षभित्र तपाईंको परिवारमा महिला तथा बालबालिका उपर हिंसा तथा सामाजिक कुरिती सम्बन्धी निम्न कुन घटना घटेका छन/छैनन्?क) दाईजोसम्बन्धी ख) वहुविवाह ग) घरायसी हिंसा घ) बालविवाह ङ) बलात्कार च) महिला/बालबालिका बेचविखन छ) छाउपडी ज) वहुपतिप्रथा झ) देउकी ञ) कुनै पनि घटना नघटेको

३५. तपाईंको परिवारका कुनै बालबालिका बालगृह वा कुनै संस्थामा ?बसेकाछन्छन् ख) छैनन्यदि छन्भने उमेर लिंग वसेको संस्था ठाउको नाम यहा वसेको कति वर्ष भयो

यहा राख्नाको कारण के हो

तपाई आफ्नो वच्चालाई वर्षको कति पटकन भेट्पाउनुहुन्छ

बाल गृह होस्टल बोर्डिङ्ग स्कूल

३६. तपाईंकोपरिवारका कुनैबालबालिका सडक बालबालिकाकोरुपमा रहेका छन्? क) छन् ख) छैनन्

यदि छन्भने उमेर लिंग वसेको ठाउको नाम

घर छोडेर गएको कति वर्ष भयो

घर छोड्नाको कारण के हो

तपाई नोआफ्वच्चालाई वर्षको कति पटकन भेट्पाउनुहुन्छ

३७. तपाईंलाई बाल अधिकारको बारेमा जानकारी छ ? क) छ ख) छैन
ग) केही कुरा सुनेको छु

३८. तपाईंकोपरिवारका कुनैबालबालिकामा लागूपदार्थदुर्व्यसनकोलत रहेनरहेकोस्थिति केछ ?
लिङ्ग धुम्रपान गर्ने
संख्या नसालु पदार्थ सेवन गर्ने संख्या
कुनै पनि लत नरहेको संख्या

जम्मा संख्या बालक बालिका तेस्रो लिंगी

३९. तपाईंले बालबालिकालाई वर्षमा कति जोर लुगा दिनुहुन्छ ? (सरदर) क) १ जोर ख) २ जोर ग)३ जोर

घ) ४ जोर वा सोभन्दा बढी

४०. बालबालिका बस्ने, पढ्ने कोठा अलग्गै छ ?
क) छ ख) छैन

क) भएको सख्या वा छ ( ) ख) नभएको सख्या वा छैन ( )

४७. तपाईंको परिवारका बालबालिकानेपढ्विद्यालयमा अपाङ्गता भएका विद्यार्थीका लागि विशेष शिक्षाकोसुविधा छ ?

क) छ ख) छैन ग) थाहा छैन

४८. विद्यालय भर्ना नभएका बालबालिकाको संख्या विवरण प्राथमिक उमेर समूह (५-९ वर्ष)

नि.मा.वि. उमेर समूह (१०-१४ वर्ष) माध्यमिक उमेर समूह (१५ वर्ष)

४१. मानिस बस्ने घर (मूल घर) र गाईवस्तुहरु बाँध्ने गोठ अलग्गै छ ? क) छ ख) छैन ग) गोठ अलग्ग पनि गोठमाथि पनि सुत्ने गरेको छ
४२. तपाईको परिवारमा बाल विकास केन्द्र वा पूर्व प्रा.वि. तहमा जाने ३ देखि ४ वर्षसम्मका बालबालिका संख्या बालक बालिका तेस्रोलिंगी जम्मा
४३. परिवारको शैक्षिक स्थिति उमेर समूह लेखपढ गर्न नसक्ने / निरक्षर लेखपढ गर्न सक्ने /साक्षर एस. एल. सी. वा सो सरह पास गरेका संख्या

प्रविणता प्रमाण पत्र, इन्टरमिडियट १०+२ वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको

स्नातक (बि. ए. वा सो सरह) तह पास गरेका

स्नातकोत्तर (एम. ए. वा सो सर ह) तह पास गरेका

विद्यावारिधि (पि. एच. डी.) हासिल गरेका

महिला पुरुष

महिला पुरुष महिला पुरुष महिला पुरुष

महिल ा पुरुष

महिला पुरुष

महि ला पुरुष ६ - १८ वर्ष १९ - ४५ वर्ष ४६ - ६० वर्ष ६० वर्षभन्दा माथि जम्मा

४४. विद्यालयस्तरमा अध्ययन गरिरहेका बालबालिकाकोविवरण

अध्ययनर त तह प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रमा जाने बालबालिकाको संख्या गा.वि.स. अन्तर्गतका

विद्यालयमा अध्ययनरत संख्या

गाउँपालिका वाहिरका विद्यालयमा अध्ययनरत संख्या बालक बालिका जम्मा बालक बालिका जम्मा बालक
बालिका जम्मा बालक बालिक ।

जम्मा प्रा.वि. तह नि.मा.वि. तह मा.वि. तह उच्च मा.वि. तह

४५. घरबाट विद्यालय जान लाग्ने समय (उपयुक्त महलमा चिन्ह लगाउनु होला)

विद्यालय १५ मिनेट भन्दा कम १५-३० मि.सम्म ३० मि.- १ घण्टा १ घण्टाभन्दा बढी प्रा.वि. नि.मा.वि. मा.वि. उच्च मा.वि.

४६. तपाईको बालवालिका पढ्ने विद्यालयमा बालमैत्री शौचालय छ ?
बालक

बालिका

जम्मा बालक वालिका जम्मा बालक वालिक ।

जम्मा सामान्य क्षमता अपांगता भएका

४९. बीचैमा विद्यालय जान छोडेका ६ - १५ वर्ष उमेर समूहका बालबालिकाहरुका संख्या र कारण

बालक बलिका जम्मा विद्यालय जान छोड्नुको कारण

५०. अनौपचारिक शिक्षामा बाल (विद्यालय शिक्षाबाट वंचित (१० देखि १४ वर्ष सम्मका)) सहभागिता

अनौपचारिक शिक्षा लिइरहेका संख्या बालक बालिका जम्मा

५१. परिवारमा बालबालिकासँग सम्बन्धित कुनै विषयमा निर्णय गर्दा उनीहरुलाई पनि सहभागी गराउने गर्नु भएको छ ?
गराउने गरेको छ ख) गराउने गरेको छैन

५२. तपाईंको परिवारका बालबालिकाहरु बाल क्लव/संगठन आदिमा आबद्धता रहेका छन् ? बालबालिकाहरुसँग पनि सोध्ने) (सकेसम्म सम्बन्धित लिङ्ग स्कुलमा आधारित समुदायमा आधारित श्रमिक बाल क्लव आबद्ध नभएको बालक बालिका

५३. तपाईका घरका १८ वर्षभन्दा कम उमेरका कतिजना बालबालिका देहायको निकायमा प्रतिनिधि वा सदस्य रहेका? छन्

लिंग स्थानीय निकाय/ योजना तर्जुमा वा कार्यान्वयन समिति वडा नागरिक मञ्च विद्यालय/ स्वास्थ्य संस्था व्यवस्थापन समिति बाल संरक्षण समिति बाल समूह वा बाल क्लव, बालमैत्री स्थानीय शासन समिति वा बाल संजाल बालक

५४. तपाईको परिवारका कुनै सदस्य स्थानीय कुनै संघसंस्था वा समूहमा आवद्ध हुनुहुन्छ ?
क) सामुदायि

ख) कृषक समूह

ग) सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह

घ) सहकारी संस्था

ङ) नागरिक सचेतना केन्द्र

च) परम्परागत समूह

छ) अन्य (वडा नागरिक मञ्च,
एकीकृत योजना तर्जुमा समिति...) ज) प्यारालिगल कमिटि झ) कुनैमा पनि नरहेको

(५४.१) तपाई कहिल्यै प्यारालिगल कमिटिमा जानु भएको छ ? यदि छ भने किन?

(क) कमिटिले संचालन गर्ने जनचेतनामुलक कार्यक्रममा भाग लिन (ख) बाल विवाह, बालवालिकामाथि भएका दुर्व्यवहार बाल हिंसा, बालश्रम जस्ता विषयमा उजुर गर्न (ग) महिलामाथि हुने हिंसा र दुर्व्यवहार सम्वन्धी विषयमा उज गर्न

यदि तपाईले कुनै उजुर गर्नुभएको भए प्यारालिगल कमिटिको काम कारवाहिप्रति तपाई सन्तुष्ट हुनहुन्छ? (१) छु (२) छैन

५५. परिवारका सदस्यहरुको जनचेतनामूलक तालीम (स्वास्थ्य, सुरक्षित मातृत्व, परिवार नियोजन, सशक्तीकरण, लैंगि समविकास, बाल विकास, संस्थागत नेतृत्व, खानेपानी तथा सरसफाई, उपभोक्ता समिति, बाल अधिकार, बाल संरक्षण, आदि) प्राप्त गरेको विवरण तालिमको नाम ३ दिनसम्मको तालिम प्राप्त संख्या ३ देखि ७ दिनसम्म तालिम प्राप्त संख्या १ देखि ४ हप्तासम्मको तालिम प्राप्त संख्या ४ हप्ताभन्दा बढी अवधिको तालिम प्राप्त सं महिला पुरुष जम्मा महिला पुरुष जम्मा महिला पुरुष जम्मा महिला षपुरुजम्मा

५६. परिवारका सदस्यहरुको व्यवसायिक (जे.टि.ए. कृषि वा पशु, विद्युत जडान, कम्प्युटर, मेकानिक्स, सिलाईवुनाई, आदि) तालिम प्राप्त गरेको विवरण

तालिमको नाम

१ महिनाभन्दा कम अवधिको तालिम प्राप्त वा प्रारम्भिक तहको प्राविधिक

१ देखि ६ महिनासम्म अवधिको तालिम प्राप्त वा पहिलो तहको प्राविधिक ६ देखि १२ महिनासम्मको तालिम प्राप्त वा दोस्रो तहको प्राविधिक

१२ महिनाभन्दा वढी अवधिको तालिम प्राप्त वा तेस्रो तह भन्दा माथिको प्राविधिक महिला पुरुष जम्मा महिला पुरुष जम्मा महिला पुरुष जम्मा महिला पुरुष जम्मा

५७. परिवारको मुख्य पेशा : (एकमा मात्र चिन्ह लगाउने) क) कृषि/पशुपालन/फलफूल खेती ख) व्यापार व्यवसाय ग सेवा/नोकरी घ) ज्याला/मजदुरी ङ) विप्रेषण (विदेशबाट पठाएको रकम) च) अन्य

५८. आजभन्दा पाँच वर्ष पहिले तपाईंको परिवारको बसोवास कहाँ थियो ? क) अन्यत्र स्थानमा ख) यसै स्थानमा

अन्यत्र स्थानबाट आएको भए यहाँ किन आउनु भएको ? क) सहरी सुविधाको लागि ख) द्वन्दका कारण ग) खेतीपाती गर्न घ) व्यापार व्यवसाय गर्न ङ) बैवाहिक सम्बन्ध भएर च) रोजगारीका लागि ाकृतिकछप्र विपत्तिबाट ज) अन्य

५९. घरको अवस्था : (एकभन्दा बढी घर भएमा मूल घरको विवरणका आधारमा चिन्ह लगाउने)

छछ क) खर वा फुसको छानो भएको ख) टायल, झिँगटी वा स्लेटको छानो भएको ग) जस्ता पाताको छानो घ) घर ढलान भएको

६०. तपाईकोघरमा वत्तीकोमुख्य स्रोत केहो? क) मट्टीतेल ( ) ख) जेनेरेटर ( ) ग) गोवरग्याँस ( ) घ) सोलार ( ) ङ) पानी घट्ट तथा लघुजलविद्युत च) राष्ट्रिय प्रसारणको विजुली ( ) छ) अन्य .... ६१. तपाईंको घरमा खाना पकाउन प्रयोग ह प्रमुख इन्धन कुन हो ? क) दाउरा ख) गुइठा ग) गोवरग्याँस घ) मट्टीतेल ङ) एल.ि ग्याँस च) विद्युत छ) अन्य

६२. तपाईंको घरमा कस्तो प्रकारको चुल्हो प्रयोग गर्नुहुन्छ ? क) अँगेनो वा माटोको चुल्हो ख ग) भुसे चुल्हो घ) मट्टितेल स्टोभ ङ) ग्याँस चुल्हो घ) विद्युत चुल्हो (हिटर) च

रहेका

.... ६३. तपाईंको घरमा संचारका साधनहरु के के ? (वहुछन्उत्तर) ं क) रेडियो ख) टि.भि. ग) टेलिफोन घ) मोबाइल ङ) इमेल/इन्टरनेट च) नियमित आउने

पत्रपत्रिका च) अन्य ....
६४. तपाईंको परिवारका सदस्यहरु कुन कुन पेशा (रोजगारी) मा संलग्न हुनुहुन्छ ?

उमेर समूह कृषि (खेती तथा पशुपालन)

व्यापार जागिर (सेवा) ज्याला मजदुरी उद्योग महिला पुरुष जम्मा महि ला पुरुष जम्मा महि ला पुरुष जम्मा महि ला पुरुष जम्मा महि ला पुरुष जम्मा १६-१८

१९-२४

२५-४०

४१-६०

६० भन्दामाथि

६५.तपाईंको परिवारका कुनै सदस्य रोजगारीका लागि घरबाट विदेश गएकाभने छन्तलको विवरण दिनुहोस्:

विदेश गएकाको संख्या गएको मुलुकको नाम गएको अवधि (वर्षमा)

महिला पुरुष जम्मा भारत अन्य (खुलाउने) ५ भन्दा कम ५ भन्दा बढी

६६.. तपाईको परिवारमा १८ वर्षभन्दा कम उमेरका शारीरिक तथा मानसिक हिसाबले अपांगता भएका सदस्यहरु भएमा तलको विवरण दिनुहोस्।

भिन्न क्षमताको विवरण बालिका बलक जम्मा शारीरिक अपाङ्गता दृष्टिविहिन र न्यून दृष्टिविहिन स्वर बोलाईसम्बन्धी अपांगता सुस्त श्रवण तथा बहिरा मानसिक/बौद्धिकअपाङ्गता श्रवण र दृष्टिविहिन (दुवै बहुअपांगता जम्मा

६७. तपाईंको परिवारको वार्षिक आम्दानी र खर्चको विवरण । दिनुहोस्

क्र.सं. आम्दानीको स्रोत रकम रु.

क्र.सं. खर्च विवरण रकम रु. १ कृषि तथा पशुपालन १ खाना खर्च २ व्यापार तथा उद्योग २ लत्ता कपडा ३ नोकरी तथा पेन्सन ३ शिक्षा ४ वैदेशिक रोजगार ४ स्वास्थ्य उपचार खर्च ५ ज्याला मजदुरी ५ चाडपव विवाह खर्च तथा मनोरञ्जन ६) घरभाडा ६) महसूल भुक्तानी खर्च (विद्युत, सञ्चार, खानेपानी,आदि ७) अन्य ७ अन्य जम्मा जम्मा

६८. तपाईंको परिवारलाई आफ्नो उत्पादन/आम्दानीले वर्षमा कति महिना खान पुग्छ ? क) ३ महिनाभन्दा कम खान पुग्ने

ख) ३ - ६ महिना खान पुग्ने ग) ६ - ९ महिना खान पुग्ने घ) ९ - १२ महिना खान पुग्ने ङ) वचत हुने

६९. तपाईको परिवारमा कसैले ऋण लिएको छ ?
१. छ
२. छैन

यदि छ भने ऋण कहाँबाट लिनुभयो ?
समूह वा सामुदायिक संस्था घ) साहु महाजन

क) बैंक वा वित्तीय संस्था ख) सहकारी संस्था ङ) अन्य ....

७०. ऋण लिएको भए कुन उद्देश्यका लागि लिनु भएको हो ? क) घरायसी कार्य वा घर खर्च ख) कृषि तथा पशुप व्यवसाय गर्न ग) उद्योग व्यापार घ) बैदेशिक रोजगारी ङ) सामाजिक तथा धार्मिक कार्य गन च) शिक्षा छ) औषधि उपचार ज) विवाह, व्रतवन्ध वा यस्तै व्यावहारिक खर्च झ) गोवर ग्याँस, सोलार, विजुली आदि राख्न झ) अन्य ....

७१. तपाईंको परिवारमा निम्न कार्यहरु प्रायः कसले गर्दछ ?

कार्य महिला पुरुष

कार्य महिला पुरुष घर व्यवहारसम्बन्धी विषयमा निर्णय घरायसी काममा संलग्न बैंकमा खाता संचालन उपभोक्ता समितिमा सहभागिता विद्यालय व्यवस्थापन समितिको पदाधिकारीका रुपमा सहभागिता उद्योग व्यापारमा सहभागिता

७२. तपाईको वार्षिक रुपमा अन्नवाली, तरकारी वाली, फलफूल आदि उत्पादनको अवस्था के कस्तो छ ?

वाली/उत्पादन समूह

आर्थिक वर्ष (२०७....) क्षेत्रफल (हेक्टर)

उत्पादन (क्विन्टल) वा रु. अन्न वाली (धान, गहुँ .....) दलहन वाली (मास, मसुरो ....) तेलहन वाली (तोरी, सूर्यमुखी ....) तरकारी (आलु, प्याज, काउली, ...) नगदे वाली (उख सूर्ती, जुट, अलैची, ...) फलफूल खेती (केरा,स्याउ,आँप,सुन्तला ...) घासेवाली डालेघाँस भुईं घास रेशम खेती जडिवुटी खेती अन्य

७३ परिवारको पशु धन तथा सा
ेबाट हुने उत्पादन :

क्र.सं. किसिम संख्या उत्पादन १ पशुधन स्थानीय उन्नत जम्मा दूध लि. मासुकेजी उन केजी गाई गोरु चौंरी याक भैंसी राँगा

घोडा खच्चर वाखा भेडा च्यांग्रा सुँगुर वंगुर
२ पंक्षी स्थानीय उन्नत जम्मा अण्डा सख्या मासु केजी कुखुरा हाँस

अन्य.............

अन्य ....

अन्य ३

विश्वनाथ गाउँपालिका

माछा केजी मौरी घार मह केजी ४ अन्य .... अन्य ....

७४. विगत ३ वर्ष भित्रमा तपाईंको परिवारमा कति मानिसहरु प्रकोपवाट प्रभावित भएका? कछन् प्रभावित संख्या

-

वस्ती कम संख्या (कोड)

गत ३ .... बर्षभित्र प्रकोपबाट पिडित परिवार संख्या

बाढी पहिरोअसिना हुरीबतास आगलागी भूकम्प खडेरी अतिबृष्टी महामारी

सलह किरा आदी

अन्य प्रकोप जम्मा

ख) नोक्सानी (अन्दाजी रु) वस्ती कम संख्या (कोड)गत ३ .... बर्षभित्र प्रकोपबाट पिडित परिवार संख्या जम्मा

बाढी पहिरोअसिना हुरीबतास आगलागी भूकम्प खडेरी अतिबृष्टी महामारी

सलह किरा आदी

अन्य प्रकोप

यति धेरै सूचना दिनु भएकोमा धन्यवाद ।
सूचनादाताको नाम सही
सूचना संकलकको नाम सही
प्रमाणित
नाम सही

सूचना लिएको मितिः

विद्यार्थी गाउँपालिका

अनुसुची –९
बालबालिकाको स्थिती सम्बन्धी प्रतिवेदनको नमुना
(कार्यविधिको दफा १५ सँग सम्बन्धित)

प्रतिवेदनको कभरपृष्ठ

जिल्ला/गाउँपालिका/वडाको नक्सा मन्तव्य (आवश्यक भएमा)
भाग १ : परिचय
१.१ जिल्ला समन्वय समिति/गाउँपालिकाको चिनारी
१.२ बालमैत्री स्थानीय शासनको अवधारणा
१.३ बालबालिकाको परिभाषा तथा बालमैत्री स्थानीय शासनको आवश्यकता
१.४ बालबालिका सम्बन्धी विद्यमान ऐन कानूनहरु
१.५ बालमैत्री स्थानीय शासनका अवसर, चुनौति र समस्याहरु

भाग २: बालबालिकाको विद्यमान अवस्था

२.१ विभिन्न उमेर समूहका बालबालिकाको जनसंख्या
२.२ बाल श्रमको अवस्था
२.३ सडक बालबालिका
२.४ बाल यौन शोषण र दुर्व्यवहारको अवस्था
२.५ अपाङ्गता भएका बालबालिका
२.६ बालबालिका सम्बन्धी घटनाहरु
३.७ बाल विवाहको अवस्था
३.८ बालबालिका र एच.आई.भी एड्स

भाग ३: बाल अधिकार र बालबालिकाको अवस्था

३.१ बाँच्न पाउने अधिकार
३.२ संरक्षणको अधिकार
३.३ बाल विकासको अधिकार
३.४ बाल सहभागिताको अधिकार

भाग ४: बालबालिका सम्बन्धी योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनको अवस्था

४.१ बालबालिकाको लागि स्थानीय विकास योजना
४.२ बालबालिकाको लगानी योजना
४.३ योजनाको अनुगमन तथा मुल्याङ्कन
४.४ साझेदार तथा सहयोगी संस्थाहरुको भुमिका

भाग ५: बालबालिका सम्बन्धी भएका कार्यहरुको उपलव्धी

५.१ सहश्राव्दी विकास लक्ष्य र बालबालिका
५.२ बाल शिक्षा
५.३ बाल स्वास्थ्य
५.४ खानेपानी तथा सरसफाइ
५.५ बाल अपराध र बाल न्याय

अनुसुची-१०

कार्यक्रमको अनुगमन फारमहरु
कार्यक्रमको अनुगमन फारमहरु (दफा १७ (ख) संग सम्बन्धित)

१ केन्द्रले गर्ने अनुगमन सम्बन्धी फारमको ढाँचा जिल्ला

१ कार्यक्रम लागू भएको गाउँपालिका स्वीकृत बजेटरु.)स्वीकृत बजेटमध्ये स्थानीय तहकोयोगदान हालसम्मको खर्च (रु.)

लाभान्वित बालबालिका संख्या उपलब्धि (गुणात्मक तथा संख्यात्मक) कैफियत

बालक बालिका जम्मा

बाल सहभागिता कस्तो छ ? अनुगमनकर्ताको सुझाव:

अनुगमनकर्ताको नाम: संस्था: पद:
अनुगमन गरेको मिति:
अनुगमन प्रतिवेदन पेश गरेको मिति:

पेश गरेको कार्यालय/निकाय अनुगमनकर्ताको दस्तखत:
२ जिल्ला समन्वय समितिले गर्ने अनुगमन सम्बन्धी फारमको ढाँचा गाउँपालिका अथवा वडाहरु
कार्यक्रमको विवरण स्वीकृत बजेट (रु.)
स्वीकृत बजेट मध्ये गाउँपालिकाको योगदान हाल सम्मको खर्च (रु.)
लाभान्वित बालबालिका संख्या उपलब्धि (गुणात्मक तथा संख्यात्मक
कैफियत
बालक बालिका जम्मा

बाल सहभागिता कस्तो छ ?

अनुगमनकर्ताको सुझाव:

अनुगमनकर्ताको नाम : संस्था : पद : अनुगमन गरेको मिति : अनुगमन प्रतिवेदन पेश गरेको मिति : प्रतिवेदन पेश गरेको कार्यालय/निकाय :अनुगमनकर्ताको दस्तखत :

३ गाउँपालिकाले गर्ने अनुगमन सम्बन्धी फारमको ढाँचा वडा नम्बर र समुदाय

कार्यक्रमको विवरण स्वीकृत बजेट (रु.)

हाल सम्मको खर्च (रु.)

स्थानीय समूह तथा बाल क्लवको लगानी

लाभान्वित बालबालिका तथा बालक्लव/समूह संख्या उपलब्धि (गुणात्मक तथा संख्यात्मक)

कैफियत

बालक बालिका जम्मा

बाल सहभागिता कस्तो छ ?

अनुगमनकर्ताको सुझाव : ……………… ………………… ……………… …………….. ……………………….

………………… ……………. …………….. ……….. ……………… ………………. ……………….
………………

………………… ………………… ……………. …………….. …………

अनुगमनकर्ताको नाम : संस्था : पद : अनुगमन गरेको मिति : प्रतिवेदन पेश गरेको कार्यालय/निकाय
अनुगमनकर्ताको दस्तखत :

अनुगमन प्रतिवेदन पेश गरेको मिति

त्रिवेणी गाउँपालिका

अनुसुची-११

सामाजिक परिक्षण गर्दा भर्ने विवरणको ढाँचा

(दफा .... सँग सम्बन्धित)

१. कार्यक्रम/योजनाको नाम : क) नाम : ख) स्थल : ग) लागत अनुमान : घ) योजना शुरु हुने मिति : ङ) योजना सम्पन्न हुने मिति :

२. कार्यान्वयन गर्ने निकाय/सामुदायिक संस्थाको क) नाम : ख) अध्यक्षको नाम : ग) सदस्य संख्या
बालक
बालिका :

३. आम्दानी खर्चको विवरण : क) आम्दानीतर्फ आम्दानीको स्रोत (कहाँबाट कति नगद तथा जिन्सी प्राप्त भयो

खुलाउन रकम वा परिमाण

कैफियत

ख) खर्चतर्फ खर्चको विवरण दर परिमाण जम्मा १. सामग्री (के के सामग्री खरिद भयो ?) २. ज्याला (केमा ज्याला भुक्तानी भयो ?) ३. स्थानीय लगानी (कसले के

खर्चको विवरण दर परिमाण जम्मा योगदान दिएको ?) ४. अन्य खर्च (के कामको लागि ?)

ग) मौज्दात विवरण रकम वा परिमाण कैफियत १. नगद बैंक समूह वा व्यक्तिकोजिम्मा २. जिन्सी

घ) भुक्तानी दिन बाँकी विवरण रकम वा परिमाण

४. सम्पन्न योजनाको लक्ष्य तथा प्रगति विवरण कामको विवरण लक्ष्य प्रगति

५. देहायका कार्यहरुमा बाल सहभागिता कस्तो छ ? विवरण सहभागिता छैन सामान्य सहभागिता छ

अर्थपूर्ण सहभागिता छ योजना माग तथा प्राथमिकीकरण योजना स्वीकृति योजना कार्यान्वयन योज अनुगमन मूल्याङ्कन योजना लाभ वितरण

६. योजनाले पुर्‍याएको लाभ तथा प्रत्यक्ष रुपमा लाभान्वित बालबालिका

७. योजना संचालन गर्दा तोकिएको कार्य जिम्मेवारी (क-कसले-कस्तो कस्तो कामको जिम्मेवारी लिएका थिए ? खुलाउने)

अनुसुचि १२
कदरपत्रको नमुना ढाँचा

कार्यविधिको दफा १(१) क सँग सम्बन्धित,

विहादी गाउँपालिका
पर्वत

कदर-पत्र

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ तथा विद्यमान ऐन कानून, विहादी गाउँपालिकाले गरी कार्यान्वयन गरेको बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन तथा घोषणा कार्यविधी २०७५ समेतले व्यवस्था गरे बमोजिमका सम्पुर्ण प्रावधानहरुलाई कार्यान्वयन गर्दै विहादी गाउँपालिका वडा नं. २ वर्राचौरले बालवचाउँ, बालसंरक्षण, बालविकास तथा बालसह लगायत बालबालिका प्रतिको आफ्नो बृहत्तर उत्तरदायित्व सम्पन्न गर्ने अभियान शुरु सबै निर्दिष्ट सूचकहरुरा पूगर्दै बालमैत्री स्थानीय शासन अबलम्वन ग री बालमैत्री वडा घा गर्न सफल भएकोमा बधाई सहित यो-पत्र प्रदान गरिएको छ।

....

अध्यक्ष